

Innehåll

Nr. 002:1 Strand, Alvastra kvarn	4
Nr. 002:2 Alvastra kvarn-Hästholmen (Alvastra udde)	5
Nr. 002:3 Hästholmen	6
Nr. 002:4 Syd Alviken.....	7
Nr. 002:5 Nord Stora Lunds badplats	8
Nr. 002:6 Syd Stora Lunds naturreservat	8
Nr. 002:7 Öninge fritidsstugor.....	9
Nr. 002:8 Nord Öninge hamn	10
Nr. 002:9 Syd och nord Öninge p-plats vägbom.....	11
Nr. 002:10 Öninge hamn-Lyckebo.....	12
Nr. 002:11 Nord Lyckebo.....	13
Nr. 002:12 Syd Lyckebo	13
Nr. 002:13 Ost Orrnäs jätteek	15
Nr. 002:14 Väst Lyckebo	15
Nr. 002:15 Ost Lyckebo	16
Nr. 002:16 Ödeshög reningsverk-vattenverk	17
Nr. 002:17 Orrnäs hagmark nedströms dammen	18
Nr. 002:18 Orrnäs hagmark uppströms damm	19
Nr. 002:19 Syd Orrnäs	19
Nr. 002:20 Orrnäsbäcken nedströms dammen.....	20
Nr. 002:21 Syd Orrnäs	21
Nr. 002:22 Nord Sväm sommarhem.....	22
Nr. 002:23 Sväm sommarhem.....	22
Nr. 002:24 Syd Sväm sommarhem	23
Nr. 002:25 Ost Sväm sommarhem	24
Nr. 002:26 Nord Sväm fritidshus	24
Nr. 002:27 Ost Sväm fritidshus.....	25
Nr. 002:28 Brant 300 m Väst Berghem	25
Nr. 002:29 Ost Sväm hamn.....	26
Nr. 002:30 Väst Berghem	26
Nr. 002:31 Granviken	27
Nr. 002:32 Nord Stockseryd fritidshus	27
Nr. 002:33 Syd Sväm hamn	28

Nr. 002:34 Syd Stockseryd fritidshus.....	29
Nr. 002:35 Väst Stockseryd	29
Nr. 002:36 Ost Orrnäs damm	30
Nr. 002:37 Orrnäsån uppströms dammen	30
Nr. 002:38 Orrnäsån Syd Orrnäs	31
Nr. 002:39 Orrnäs	31
Nr. 002:40 Mauritsberg	32
Nr. 002:41 Mauritsberg	33
Nr. 002:42 Skrädeberg.....	33
Nr. 002:43 Skrädeberg.....	33
Nr. 002:44 Skrädeberg.....	34
Nr. 002:45 Skrädeberg.....	35
Nr. 002:46 Skrädeberg.....	36
Nr. 002:47 Skrädeberg.....	36
Nr. 002:48 Sunneryd.....	37
Nr. 002:49 Sunneryd.....	38
Nr. 002:50 Sunneryds hällmarkstallskog	38
Nr. 002:51 Grönäng	39
Nr. 002:52 Grönäng	39
Nr. 002:53 Grönlund.....	40
Nr. 002:54 Grönlund.....	40
Nr. 002:55 Hårstorp.....	41
Nr. 002:56 Hårstorp.....	41
Nr. 002:57 Hårstorp.....	41
Nr. 002:58 Hårstorp.....	42
Nr. 002:59 Grönängs bäcklund	42
Nr. 002:60 Grönäng	43
Nr. 002:61 Grännavägen Blå Grind.....	43
Nr. 002:62 Västralid.....	44
Nr. 002:63 Västralid.....	44
Nr. 002:64 Västralid.....	45
Nr. 002:65 Hårstorp-Vida Vättern	45
Nr. 002:66 Vida Vättern.....	46
Nr. 002:67 Vida Vättern.....	47

Nr. 002:68 Vida Vättern.....	47
Nr. 002:69 Vida Vättern.....	48
Nr. 002:70 Lussebo.....	49
Nr. 002:71 Villhelmsro.....	49
Nr. 002:72 Stava.....	50
Nr. 002:73 Blåport.....	50
Nr. 002:74 Blåport.....	51
Nr. 002:75 Stava.....	51
Nr. 002:76 Stava.....	52
Nr. 002:77 Stava.....	53
Nr. 002:78 Stava.....	54
Nr. 002:79 Stava.....	54
Nr. 002:80 Krokporten.....	55
Nr. 002:81 Grännavägen Blå Grind.....	55
Nr. 002:82 Grännavägen Blå Grind.....	56
Nr. 002:83 Grönäng.....	56
Nr. 002:84 Nubbebo (Ugglebo).....	57
Nr. 002:85 Hårstorp.....	57
Nr. 002:86 Hårstorp.....	58
Nr. 002:87 Hårstorp.....	58
Nr. 002:88 Hårstorp.....	59
Nr. 002:89 Hårstorp.....	59

Nr. 002:1 Strand, Alvastra kvarn

Naturvärdesklass: 1c

Naturvärdesbedömning: De biologiska värdena är dels knutna till de gamla ekarna närmast Omberg, dels till rik torrängsflora i brinkar främst kring badplatsen norr om Sverkerskapellet. Flera rödlistade arter förekommer knutna till ek. Brynvegetationen är välutbildad och utgör en övergång mellan de gamla ekarna och öppna brinkar som exempelvis vedinsekter kan nyttja som fullbildade. Sannolikt finns här ett rikt fågelliv. Landskapsbilden är mycket värdefull med fin vy från foten av Omberg. De sociala värdena gäller främst en lättillgänglig vandring från Omberg mot Ålabäcken och badplats däremellan. Kulturhistoriskt av stort intresse där kvarnverksamheten sträcker sig tillbaka till Alvastra klostrets grundande på medeltiden. Sammantaget har området högsta naturvärde.

Beskrivning:

Vid Ombergs södra fot ligger några boningshus med tillhörande ekonomibyggnader inbäddade av lummig lövgrönka. Närmast bokskogsreservatet på Omberg finns Ellen Keys hus omgivet av trädgårdsodlingar och några träd men denna tomt ingår inte i inventeringsområdet. Längre söderut sträcker sig detta objekt längs en smal remsa mellan Vättern och öppen åkermark fram till Alvastra Kvarn. Sverkerskapellet är inramad av planterade oxlar annars är en spontant uppkommen lövridå i strandbranten de träd som förekommer. Bitvis saknas träd helt och ger utrymme för fin torrängsflora.

I norr kring bebyggelsen dominerar lövbeståndet av glest växande ekar, ett 10-tal grova. Därutöver förekommer bok, ask, lönn och parklind. Längs lövridån söderut är de vanligaste trädslagen bärande arter som oxel, fågelbär och apel. Därutöver finns även ask, alm och knäckepil. Oxlarna kring Sverkerskapellet är grova, likaså en ask och knäckepil. Buskskiktet är mycket artrikt och utbrett särskilt träd trädskiktet är glesare. Ett 10-tal arter noterades, bl a blåhallon, slån, hagtorn, getapel och olvon. Närmast strand växer även hassel, benved och syren.

Av särskilt värde i trädskiktet är de gamla ekarna vid Strand där håligheter har hunnit utvecklas hos de äldsta träden. Här noterades bl.a. bålgetingbo, grå skärelav, oxtungsvamp och hjälmbrosklav. En fallen gammal ek har man låtit ligga och utbildats till en långlivad låga. Brynfloran är likaså av stort intresse med arter som spenört, sötvedel, svinrot och gullviva. Huvudsaklig hävd är buskröjning.

Torrängsfloran vid de öppna brinkarna mot Vätterstranden bjuder på en rik flora trots ohävd. Rikligt förekommer fältvädd, backglim, backsmultron och darrgräs. Vanliga är fältmalört och getväppling. Tidigare har backsippa och flentimotej noterats.

För friluftslivet finns vältrampade stigar längs stranden och en slinga leder förbi husen längre från stranden mot Omberg. I andra änden, vid Alvastra kvarn, ledde förr en trappa från stigen ner till stranden förbi kvarnen vid Ålabäckens utlopp. Rester av trappan återstår men den är ej användbar. Badplatsen norr om Sverkerskapellet lockar säkert både Ombergs besökare och lokala boende.

Bibehållande av värden:

Den rika torrängsfloran skulle gynnas av störningar, exempelvis brand under tidig vår så kvävande förna försvann. Badande besökare bidrar till att gynna småväxta arter som behöver naken jord att gro i. De gamla ekarna skuggar husen och skymmer sikten en del men har trots allt i huvudsak bevarats. Bra att även fallna stammar kan sparas på plats.

Skydd:

Generellt biotopskydd gäller för planterade oxlar kring kapellet vilka bildar en enkelradig allé. Strandskyddet gäller hela objektet.

Referenser:

Gustafsson, Lars-Åke. Stäppängar i Östergötland. Länsstyrelsen i Östergötlands län, 1979.
Fältbesök av Hagström och Henriksson 2013.

Fältbesök av Tomas Fasth 2016-10-04.

Artlista:

Spenört, sötvedel, fältvädd, fältmalört, rödklint, backglim, vildlin, väddklint, getväppling, brudbröd, buskviol, gullviva, svinrot, backsmultron, harmynta, småborre, darrgräs, lundskafting, gul fetknopp, bockrot, kalklockmossa, slanklav, snöbollslav, hjämbrosklav (*Ramalina baltica*, NT), grå skärelav, oxtungsvamp, bålgeting.

Tidigare uppgivna arter: Backsippa, flentimotej, småfingerört.

Rödlistade arter:

hjämbrosklav (*Ramalina baltica*, NT)

Nr. 002:2 Alvastra kvarn-Hästholmen (Alvastra udde)

Naturvärdesklass: 1c

Naturvärdesbedömning:

Alvastra udde med sina välslipade hållar, rika flora av lavar och kärlväxter utgör även populärt besöksmål sommartid vilket är områdets främsta naturvärde. Söder om denna finns flera fina strandnära klippor och ett varierat träd- och buskskikt där dessvärre almsjukan slagit till. Hällkar och grunda vikar erbjuder både lägre och högre faunan värdefulla miljöer. Här finns ett rikt fågelliv såväl under häckningstid som i flyttider.

Beskrivning:

Söder om Ålabäckens utlopp i Vättern går urberget bitvis i dagen. Rundslipade hållar sticker upp på Alvastra udde och även en bit innanför stranden finns rundhållar omgivna av åkermark. Strandhållarna bjuder på hållkar som erbjuder den lägre faunan livsutrymmen. Skrymslen bland strandklipporna nyttjas sannolikt av mink, lämpliga som lya. En bit söder om Alvastra udde är en mindre del av strandklippan söndersprängd, sannolikt har detta skett under första halvan av 1900-talet.

Lövridåer med blandade åldrar löper längs stranden men nordost Alvastra udde har denna avverkats och ersatts av tätt gråalsly. Syftet har uppenbarligen varit att skapa en siktkorridor från bebyggelsen mot Vättern. Alm och ask dominerar det blandade trädskiktet. Vanlig är även fågelbär, lönn och klibbal. Bland buskarterna förekommer hagtorn, nypon, slån och blåhallon. På många håll finns välutvecklade bryn i övergången från strandridån med lövträd mot det öppna odlingslandskapet.

Trädskiktet hyser ett fåtal naturvärdesträd. Nämnas här kan en gammal klibbal med håligheter och en grov högstubbe av al. Torrträd av alm visar att almsjukan slagit till. Nära Hästholmen ligger en deponi med löv, sannolikt med döda almar.

Markfloran är kring hållar rik med arter som axveronika, duvnäva och harmynta. I söder finns ängsväxter som småfingerört, hirsstarr, brudbröd, getväppling, vildlin och sommarfibbla. I norr växer spenört, ängsvädd, gullviva, jungfrulin, svinrot, darrgräs och rödklint. Tätört har noterats tidigare. Strandklipporna hyser även en artrik lavflora. Flikig skinnlav växer på flera platser nära vattnet. Lite högre upp sågs torsklav på en klippa.

Fågellivet är rikt på sångare, vadare och änder i de grunda vikarna, både som häckande och rastande. Vid besöket sågs snatterand och kricka.

För närboende är klipporna ett populärt besöksmål sommartid. Vandringsleden från Omberg söderut följer stranden.

Bibehållande av värden:

Besöksstrycket är inget bekymmer bortsett från ev. nedskräpning och olämpligt placerade brasor på klippor som lätt tar skada av värmen.

Skydd:

Strandskydd gäller hela området.

Referenser:

Fältbesök av Tomas Fasth 2016-10-04.

Artlista:

Alm (*Ulmus glabra*, CR), ask (*Fraxinus excelsior*, EN), brudbröd, gullviva, ängsvädd, spenört, rödklint, svinrot, ängshavre, jungfrulin, axveronika, duvnäva, harmynta, sommarfibbla (*Leontodon hispidus*, NT), getväppling, vildlin, småborre, darrgräs, hirsstarr, småfingerört, kruskalkmossa, plyschmossa, torsklav, traslav, fjällig gyttelav, flikig skinnlav, snatterand, kricka.

Tidigare fynd: tätört, storrams.

Rödlistade arter:

alm (*Ulmus glabra*, CR)

ask (*Fraxinus excelsior*, EN)

sommarfibbla (*Leontodon hispidus*, NT)

Nr. 002:3 Hästholmen

Naturvärdesklass: 1c

Naturvärdesbedömning:

Kala klippor med rik markflora och rara lavar är objektets främsta värden. Klipporna utgör de nordligaste delarna av Östra Vätterbranternas sammanhängande förkastningsbrant. Stor betydelse för friluftslivet har delen kring fyren.

Beskrivning:

Fyrplatsen vid Hästholmens hamn är belägen på en hög klippa, krönet glest klädd med låga träd och höga buskar. En annan utskjutande udde ger skydd åt en naturhamn som idag även är badplats. Utanför udden ligger en liten holme, "Lortaknölen". Gles tallskog klär in denna och merparten av udden innanför. Östra delen av udden är lägre och lövklädd med stort inslag av ädellövträd, främst ask. Västsidan består av kala klippor. Till objektet hör också en låglänt strand strax söder om samhället, i huvudsak öppen.

De öppna klipporna är utsatta för vågor och vind från flera väderstreck. Hällmarkstillarna är låga och senvuxna men på djupare jordtäckte nära Västergården finns grövre gamla furor. Här står även en ihålig gammal björk och spridda gamla enar. Underväxande yngre träd står tätt, ogallrat. Intill fyren växer ovanligt höga och grova getaplar och hagtornsträd. En getapel är drygt metern i omkrets i brösthöjd. Buskskiktet består i övrigt av snår av slån, nypon och oxbär men också kulturspridda arter som snöbär, häckoxbär och häggmispel.

På klippor växer en rik markflora med arter som backtimjan, axveronika, färgmåra, duvnäva och harmynta. Fuktigare klippor hyser tätört, slankstarr och ängsvädd. I hållkar växer hästsvans. Lav- och mossfloran är likaså rik med ådrig torsklav, kruskalkmossa och flikig skinnlav. Tidigare fynd av den i landet mycket sällsynta arten rikfruktig rosettlav har bekräftats i sen tid på den utskjutande udden. Närmast bebyggelsen i söder har setts renlosta. Tillgängligheten för friluftslivet är inte så stor för den utskjutande udden annat än från sjösidan med mindre farkost. Fyrklippan är en populär bad- och fiskeplats.

Bibehållande av värden:

Den södra flacka stranden skulle behöva någon hävd för att bevara floran. Bete vore bäst.

Skydd:

Strandskydd gäller hela området. Delar av den mellersta ytan kan upplevas som privat tomtmark. Den södra delen ingår i ett riksintresse för naturvården.

Referenser:

Fältbesök av Tomas Fasth 2016-10-13.

Hagström, M. 2000 Fynd av rikfruktig rosettlav inlagda på artportalen.

Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätterstranden inom Ödeshögs Kommun. Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987.

Artlista:

Axveronika, färgmåra, backtimjan, brudbröd, rödklint, duvnäva, harmynta, backsmultron, hästsvans, hirsstarr, slankstarr, tätört, ängsvädd, darrgräs, kärrfräken, kruskalkmossa, ådrig torsklav, flikig skinnlav, ask (*Fraxinus excelsior*, EN)

Tidigare fynd: renlost (Bromus arvensis, EN), rikfruktig rosettlav (*Physcia phaea*, EN)

Rödlistade arter:

ask (*Fraxinus excelsior*, EN)

renlost (Bromus arvensis, EN)

rikfruktig rosettlav (*Physcia phaea*, EN)

Nr. 002:4 Syd Alviken

Naturvärdesklass: 1b

Naturvärdesbedömning:

Områdets rika kärlväxtflora tillsammans med sällsynta arter av lavar och mossor motiverar det höga naturvärdet. För friluftslivet ett mindre frekventerat område men här finns skrymslen och säregna klippor att upptäcka för den som beger sig utanför vandringsleden.

Beskrivning:

Vätterstranden närmast söder om Hästholmen är flikig med trånga vikar och utskjutande uddar. Parallellt med stranden leder en körväg fram till en strandtomt och en tipp strax innanför stranden. Avfall som tippas idag bränns. Vandringsleden följer vägen och vid dess slut finns en rastplats med torrdass och en bänk på ett klippkrön med vacker vy mot Vättern. Klipporna är ojämna och bitvis branta. Här är svårare att vandra men bjuder besökaren å andra sidan på trevliga överraskningar som hållkar och små grottor.

Trädskiktet är glest och olikåldrigt. Dominerande är ask, alm och klibbal. Vanlig är även gråal. Med undantag för en grov sälj saknas särskilda naturvärdesträd. Buskskiktet är artrikt med ett 10-tal arter. Vanliga är hassel, en, slån och nypon men här finns även oxbär, getapel, häggmispel och pors.

Markfloran är rik på klipporna med backtimjan, harmynta, blod- och duvnäva, axveronika och färgmåra. Många arter vittnar om beteshävd som sedan länge upphört. Exempel på sådana arter är gullviva, rödklint, ängsvädd, brudbröd och darrgräs. Intill ett hållkar i norr sågs många småväxta arter såsom tätört, vildlin, hirs- och loppstarr samt en obestämd orkidé. Ett hållkar längre söderut hyste majviva.

Lav- och mossfloran är likaså artrik på klipporna. Flikig skinnlav och guldmossa i norr kan nämnas. Mångfruktig rosettlav har setts under 2000-talet på flera klippor i objektet.

Vandringsleden bjuder bitvis på svår terräng men å andra sidan omväxling för de som prövar utmaningarna. Passager över diken underlättas av spänger, om än gistna. De många trånga vikarna kan lugna dagar nyttjas för paddlande besökare.

Bibehållande av värden:

Terrängen i norr bör återfå beteshävd och även i övrigt är detta önskvärt. Vandringsledens spänger bör bytas ut. Om tippet används för annat än organiskt avfall bör detta upphöra.

Skydd:

Strandskyddet gäller för hela området. Objektet ingår i ett riksintresse för naturvärden.

Referenser:

Fältbesök av Tomas Fasth 2016-10-06.

Hagström, M. m.fl. Artportalens fynd av rikfruktig rosettlav.

Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätterstranden inom Ödeshögs Kommun. Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 101.

Artlista:

Backtimjan, axveronika, brudbröd, färgmåra, tätört, gullviva, rödklint, ängsvädd, ängshavre, darrgräs, harmynta, blodnäva, duvnäva, Majviva (*Primula farinosa*, NT), vildlin, loppstarr (*Carex pulicaris*, VU), hirsstarr, lundstarr, guldmossa, kruskalkmossa, flikig skinnlav, traslav, slanklav, koralllav, fjällig gyttelav.

Tidigare fynd: mångfruktig rosettlav.

Rödlistade arter:

majviva (*Primula farinosa*, NT)

loppstarr (*Carex pulicaris*, VU)

Nr. 002:5 Nord Stora Lunds badplats

Naturvärdesklass: 1b

Naturvärdesbedömning:

Välbetade strandnära klippor och buskrika bryn med bitvis rik flora är objektets främsta värden. Närheten till badplatsen ger även högt naturvärde från friluftslivets aspekter.

Beskrivning:

Norr om naturreservatet Stora Lunds badplats har nyligen Vätterstranden med tillhörande klippor återfått beteshävd. I öster betas delvis äldre åkrar tillsammans med äldre grässvålar kring åkerholmar där välutbildade bryn med slånsnår växer. Klipptorrängarna tuktas likaså väl av nötkreatur kring de många enbuskarna. Markerna är omväxlande öppna och med tätt jämnårigt trädsikt. Dominerande trädarter är asp, klibbal och ask. De enda naturvärdesträden utgörs av alar, varav en grov gråal är 225 cm i omkrets. En grov klibballåga erbjuder livsutrymme för vedsvamp. Buskskiktet innehåller utöver rikligt med slån och en även en hel del hassel och viden.

De betade magra hållkrönen uppvisar karaktäristisk flora med arter som stagg, ljung, knägräs och tjärblomster. På rikare mark förekommer brudbröd, gullviva, rödkämpar, vildlin, krusfrö och slankstarr.

Fågellivet bör i brynmarker bjuda på flera karaktäristiska arter som bebor slån och enbuskar. En iordningställd eldplats finns intill den skyddade viken nära badplatsen.

Bibehållande av värden:

Fortsatt bete bevarar floran.

Skydd:

Strandskydd gäller större delen av objektet. Nästan hela området ingår i ett riksintresse för naturvärden.

Referenser:

Fältbesök av Tomas Fasth 2016-10-06.

Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätterstranden inom Ödeshögs Kommun.

Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987.

Artlista:

Stagg, ljung, knägräs, bockrot, brudbröd, tjärblomster, gullviva, ängsvädd, slankstarr, hirsstarr, vildlin, darrgräs, krusfrö, rödklint, rödkämpar, axveronika, krypvide, krusig filtlav, ask (*Fraxinus excelsior*, EN).

Rödlistade arter:

ask (*Fraxinus excelsior*, EN)

Nr. 002:6 Syd Stora Lunds naturreservat

Naturvärdesklass: 1b

Naturvärdesbedömning:

En lövskog med förflutet som hagmarksbete har höga naturvärden knuten till ek och hassel. Ekvärdena finns främst i de strandnära delarna. På lite sikt kommer ett ökat inslag av död ved förstärka naturvärdet. Gallring har skett i mindre delar men i övrigt har igenväxningen fortgått utan skogliga ingrepp. Strandklipporna bjuder bitvis på rik flora med sällsynta inslag. Flitigt nyttjande av friluftslivet vittnar välfrekventerade stigar om.

Beskrivning:

Närmast söder om Stora Lunds naturreservat breder en större lövskog ut sig innanför strandklipporna. Här växer främst björk, ek och asp. Hassel förekommer rikligt. I centrala och östra delen ökar inslaget av gran och klibbal. Längst i norr har en liten del omförts till golfbana. Vandringsleden längs Vätterstranden löper genom lövskogen och fortsätter sedan söderut i en krök en bit från fritidsbebyggelsen närmast Vätterstranden. Här är trädsiktet glesare och domineras av ek.

I bryn mot odlingsmarken och inväxta bland yngre löv finns flera äldre, grova ekar i norra delen. Senvuxna, klenare ekar finns likaså med äldre individer i branten mot Vättern. Nära stranden står andra naturvärdesträd, oxel och sälg, vilka erbjuder håligheter respektive död ved. Spritt i lövskogen förekommer enstaka högstubbar och lågor av björk och asp. Här finns också spridda hasselbuskage med stort omfång, ett tydligt tecken på hög ålder.

Ett halvsekel tidigare betade här mjölkkor. Små f.d. odlade tegar går att urskilja i lövskogen. Av ängsväxter återstår inte mycket. Enstaka plantor av svinrot och gullviva förekommer. I ljusöppningar närmare stranden finns krissla och ängsskära. På torrare mark växer solvända, backtimjan, brudbröd, blodnäva, axveronika och rödklint.

På äldre ekar förekommer hjälmbrosklav och fällmossa.

Bibehållande av värden:

Lövskogen bör bevaras utan större skötsel där graninslaget bromsas. Ett litet behov finns att frihugga enstaka äldre ekar som växer i bryn.

Skydd:

Strandskydd gäller för större delen av objektet. Området ingår i ett riksintresse för naturvärden.

Referenser:

Fältbesök av Tomas Fasth 2016-10-15, -16.

Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätternstranden inom Ödeshögs Kommun.

Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 98.

Artlista:

Lundstarr, svinrot, bäckveronika, blodnäva, brudbröd, backtimjan (*Thymus serpyllum*, NT), färgmåra, solvända, spenört, rödklint, axveronika, vildlin, gullviva, ängsvädd, ängsskära (*Serratula tinctoria*, NT), krissla, fällmossa, hjälmbrosklav (*Ramalina baltica*, NT).

Äldre fynd: backskafting.

Rödlistade arter:

backtimjan (*Thymus serpyllum*, NT)

ängsskära (*Serratula tinctoria*, NT)

hjelmbrosklav (*Ramalina baltica*, NT)

Nr. 002:7 Öninge fritidsstugor

Naturvärdesklass: 1c

Naturvärdesbedömning:

Ängsmark och kalkpåverkade klippor med rik flora ger objektet dess höga naturvärde. En vacker och skyddad vik som är en perfekt naturhamn för små motorburna båtar och kanoter.

Beskrivning:

En skyddad vik skär in vid Vätterstranden nedanför Lillgården. Innanför viken ligger delvis öppna gräsmarker som ännu delvis slås. På klippkrönet ovan ligger 10 fritidsstugor sida vid sida med vy mot Vättern. Klippan som avgränsar viken är öppen med enstaka träd i strandkanten. Här växer en grov ek, klibbal, gråal och körsbär. I buskskiktet förekommer olvon, svartoxbär, getapel och berberis.

Markfloran är rik, tydligt påverkad av kalkhaltigt sippervatten. Här kan nämnas slankstarr, färgmåra, blodnäva, rödklint, backtrav, vildlin, getväppling, krusfrö, harmynta, krissla, solvända och slätterfibbla (*Hypochaeris maculata*, VU). Ängsvädd, spenört och sommarfibbla (*Leontodon hispidus*, NT) vittnar om äldre hävd. Kirskål och älgört dominerar stora delar av ängsmarken men här växer även en del av arterna som nämnts ovan.

Den skyddade viken är inbjudande för vattenburna besökare. Klipporna på udden ger likaså objektet högt friluftsvärde även om de inte nås så lätt från vandringsleden.

Bibehållande av värden:

Att återuppta slåttern av ängsmarken skulle förstärka naturvärdet och bevara ängsfloran.

Skydd:

Strandskyddet gäller för hela objektet. Området ingår i ett riksintresse för naturvärden.

Referenser:

Fältbesök av Tomas Fasth 2016-10-14

Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätterstranden inom Ödeshögs Kommun. Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 97.

Artlista:

Färgmåra, brudbröd, blodnäva, backtimjan (*Thymus serpyllum*, NT), getväppling, slankstarr, gullviva, harmynta, vildlin, axveronika, slätterfibbla (*Hypochaeris maculata*, VU), rödklint, ängshavre, tjärblomster, solvända, hirsstarr, krissla, ängsvädd, sommarfibbla (*Leontodon hispidus*, NT), darrgräs, svartoxbär, grov fjädermossa.

Äldre fynd: guldmossa.

Rödlistade arter:

slätterfibbla (*Hypochaeris maculata*, VU)

sommarfibbla (*Leontodon hispidus*, NT)

backtimjan (*Thymus serpyllum*, NT)

Nr. 002:8 Nord Öninge hamn

Naturvärdesklass: 1a

Naturvärdesbedömning:

En väl markerad förkastningsbrant omväxlande med lägre men kuperade klippor som erbjuder rik kärlväxt- lav- och mossflora och flitigt använda fiskeplatser. Bitvis finns värdefull strandnära ädellövriddå. Naturhamnen är en av de största söder om Hästholmen och har använts under lång tid.

Beskrivning:

Mellan Öninge fritidshus i norr och naturhamnen i söder är förkastningsbranten skarpt markerad med höga klippor stupande mot Vättern. I viken norr om hamnen finns ett lägre parti där lövträd ger en lummigare inramning till branten. Här växer grov ek, tall, oxel, ask och senvuxen gammal lind. Klipporna är annars överlag trädlösa. Buskskiktet bjuder bl.a. på slån, olvon, en och viden.

Udden som skyddar hamnen från västvindar är nästan helt utan träd och buskar men på klippphyllor finns artrik flora. Blodnäva, brudbröd, färgmåra, backtimjan, getväppling, kattfot, vildlin, harmynta och slätterfibbla förekommer här och en del av dem även vid öppna strandsträckor norr om hamnen. Mossfloran på hamnklippan bjuder på hårgrimmia, kalkkäppelmossa och kalkklockmossa.

Hamnklippan är en populär fiskeplats. Förutom den djupa naturhamnen finns även en lämplig hamn för mindre båtar norr om klippan. Klipporna i norr är mer otillgängliga, även från landsidan där privata tomtmarker hindrar tillträde till de högst belägna partierna.

Bibehållande av värden:

Innanför viken finns en glänta som åtminstone tidigare hävdats. Denna bör förbli öppen med slätter och röjning.

Skydd:

Strandskyddet gäller hela objektet. Området ingår i ett riksintresse för naturvården.

Referenser:

Fältbesök av Tomas Fasth 2016-10-14.

Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätternstranden inom Ödeshögs Kommun. Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 97.

Artlista:

Färgmåra, brudbröd, blodnäva, backtimjan (*Thymus serpyllum*, NT), rödklint, lundtrav, axveronika, vildlin, harmynta, gullviva, getväppling, kattfot, slätterfibbla (*Hypochaeris maculata*, VU), slanskstarr, lind, svartoxbär, hårkuddmossa, kalkäppelmossa, fällmossa, kalklockmossa, platt fjädermossa, grov fjädermossa, piskbaronmossa, kruskalkmossa, slanklav, ask (*Fraxinus excelsior*, EN), färgmåra, backtimjan (*Thymus serpyllum*, NT), getväppling, kattfot, vildlin, harmynta, slätterfibbla (*Hypochaeris maculata*, VU), hårgrimmia, kalkäppelmossa och kalklockmossa.

Rödlistade arter:

backtimjan (*Thymus serpyllum*, NT)

slätterfibbla (*Hypochaeris maculata*, VU)

ask (*Fraxinus excelsior*, EN)

backtimjan (*Thymus serpyllum*, NT)

Nr. 002:9 Syd och nord Öninge p-plats vägbom

Naturvärdesklass: 1c

Naturvärdesbedömning:

Områdets trädkontinuitet är kort men kan med tiden utveckla högre naturvärden i takt med ökad andel död ved. Välutvecklade bryn bidrar också till naturvärdet.

Beskrivning:

Omgiven av åkermark ligger en glest lövklädd höjd som bildar en östlig utlöpare från förkastningsbranten. Ek, asp och björk dominerar ett medelålders trädskikt. Enstaka apalar, oxel och en grov sälk är värdefulla inslag. Där trädskiktet är mycket glest växer istället en hel del enar mellan ljungklädda berghällar. I sydväst tättnar trädskiktet där asp har vuxit upp på tidigare odlad mark. Övriga delar av höjden har varit hagmark men hävden ligger långt tillbaka i tiden.

Söder om höjden finns en annan övergiven hagmark där hävden upphört under senaste decenniet. Asp, björk och klibbal bildar ett glest trädskikt. Öppna delar är odlingsmark som övergivits.

Norr om bommen vid p-platsen för utomstående besökare av hamnen finns mindre lövskogspartier belägna på åkeruddar och -holmar. Lövdungarna är unga med artrikt träd- och buskskikt, ofta utbildade som värdefulla bryn mot odlingsmarken med gott om bärande träd och buskar. Vandringsleden löper över holmar och förbi bryn.

Bibehållande av värden:

Om betet utvidgas i angränsande objekt i söder kan hävden återupptas i södra delytan. Höjden kan klaras utan skötsel. I bryn och på åkerholmar i norr bör man sträva täta buskskikt och glesare trädskikt.

Skydd: Strandskyddet gäller en del av området. Objektet ingår i ett riksintresse för naturvärden.

Referenser:

Fältbesök av Tomas Fasth 2016-10-17.

Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätterstranden inom Ödeshögs Kommun. Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 97, 96.

Artlista:

Ängsvädd, naftalinskinn, applar, oxel, säl, ek, asp, björk, klibbal.

Rödlistade arter:

-

Nr. 002:10 Öninge hamn-Lyckebo

Naturvärdesklass: 1b

Naturvärdesbedömning:

Strandnära lövskog med rik lund- och lavflora är objektet främsta biologiska värde. Förekomster av ett flertal rödlistade lavar där askvårtlaven (*Pyrenula nitidella*, EN) saknar förekomster utanför kommunen i Östergötland. Ur kvartärgeologisk synvinkel ett högingressant objekt med rikligt av recent kalktuff.

Södra halvan ingår i ett objekt med naturvärden (N 1637-1999).

Beskrivning:

Från Öninge hamn sträcker sig detta objekt fram till strandtomt i höjd med Lyckebo. Låglänta klippor vid stranden kantas av lövskog med stort ädellövinslag. Längst söderut höjer sig terrängen. Mot öster ökar inslaget av barrträd i en starkt bruten terräng med branter som bitvis stupar mot norr.

Av särskilt värde är äldre ädellövträd längs stranden, främst lind och ask. Tillgången av död ved är likaså av intresse. Lövskogen bjuder både på lågor av asp och gamla hasselbuketter med klenare stammar.

I norr finns en hög nordvänt klippvägg där koralllav klär in en stor del. Här växer även skuggblåslav och broktagel (*Bryoria bicolor*, EN). Längs stranden där ask och lind växer finns en rik lav- och mossflora. Askvårtlaven som hittades här har fåtal kända förekomster i Östergötland, f ö längs Vätterstranden och Omberg. Bland mossor sågs bl.a. grov fjädermossa och piskbaronmossa.

Längre söderut växer blyerstslav på en gammal ek. Markfloran uppvisar många lundväxter såsom storrans och trolldruva. Små bäckar bildar grunda raviner är kalkhaltiga och avlagringar av kalktuff bildar bitvis tjocka lager. Tuffmossa (*Palustriella sp*) är karaktärsart men många fler krävande arter av lavar och mossor förekommer. Bland kärlväxter tillkommer hässelklocka och skärmstarr.

Denna sträcka är från friluftssynpunkt inte så tillgänglig men attraktionen ligger i dess lugna läge. Vandringsleden följer terrängen väl i sprickdal. Den berör östra delen av objektet där den i söder tangerar tomtmarken.

Bibehållande av värden:

Ingen skötsel behövs. Bäckarnas vattenflöde påverkas även av åtgärder öster om detta objekt.

Skydd:

Strandskyddet gäller här. Objektet ingår i ett riksintresse för naturvärden.

Referenser:

Objekt med naturvärden (N 1637-1999).

Fältbesök av Tomas Fasth 2016-10-17.

Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätternstranden inom Ödeshögs Kommun. Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 96, 97.
Fältbesök av Ted von Proschwitz 2018.

Artlista:

Svartoxbär, grov fjädermossa, grov baronmossa, tuffmossa, fällmossa, traslav, korallav, skuggblåslav, broktagel (*Bryoria bicolor*, EN), blyertslav (*Buellia violaceofusca*, NT), askvårtlav (*Pyrenula nitidella*, EN), ask (*Fraxinus excelsior*, EN).
Mindre barksnäcka.

Äldre fynd: trolldruva, storrams, hässleklocka, skärmstarr, ormbär.

Rödlistade arter:

askvårtlav (*Pyrenula nitidella*, EN)
ask (*Fraxinus excelsior*, EN)
broktagel (*Bryoria bicolor*, EN)
blyertslav (*Buellia violaceofusca*, NT)

Nr. 002:11 Nord Lyckebo

Naturvärdesklass: 1b

Naturvärdesbedömning:

Bäckraviner med tillhörande källmark med frodig markflora och grova ekar är objektets främsta värde. Hagmarkskaraktären kvarstår även om beteshävderna har upphört. Objekt med naturvärden (N 1637-1999).

Beskrivning:

Norr om Lyckebo finns en hagmark där bäckraviner med tillhörande källmarker ger karaktär. Beteshävderna synes ha upphört även om stängslet är intakt. Trädsiktet kring ravinen domineras av klibbal. På torrare mark tillkommer ek, björk och asp. I kanterna finns inslag av vidkroniga ekar. Hassel förekommer rikligt. Även trädsiktet är ganska tätt och domineras av äldre träd. Ett 10-tal ekar är grova.

Gammal ek och hassel är de viktigaste trädbärande elementen. Högstubbar och lågor förekommer sparsamt. Manshög majbräken bildar ett frodigt fåltskikt i ravinen.

Bibehållande av värden:

Beteshävd är inte nödvändigt för att bevara markfloran. Tillse att grova ekar inte trängs av yngre löv men spara all gammal hassel. Ekarna bör frihuggas. I övrigt bör området lämnas orört.

Skydd: Strandskyddet gäller hela objektet. Området ingår i ett riksintresse för naturvärden.

Referenser:

Fältbesök av Tomas Fasth 2016-10-17.

Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätternstranden inom Ödeshögs Kommun. Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987.

Skogsstyrelsen, Östergötlands distrikt. Objekt med naturvärden N 1637-1999.

Artlista:

Hassel, klibbal, ek, björk, asp, hässleklocka, lundstarr, liten baronmossa, piskbaronmossa, grov baronmossa.

Rödlistade arter:

-

Nr. 002:12 Syd Lyckebo

Naturvärdesklass: 1a

Naturvärdesbedömning:

Kalkpåverkade backkärr är mycket sällsynta i södra Sverige och har högsta skyddsvärde. Den rika floran på klipptorrängar bidrar också till det höga naturvärdet. En del ingår i en nyckelbiotop (N 1636-1999).

Beskrivning:

Detta objekt sträcker sig från några privata tomtmarker vid förkastningsbranten i höjd med Lyckebo söderut förbi några fritidshus fram till gränsen mot Ormnäs i höjd med reningsverksdammarna.

Nedanför Lyckebo ligger ett par raviner som närmare stranden flyter samman och bildar ett starkt sluttande kärr av säreget slag. ”Ett mycket vackert utbildat och starkt källpåverkat källmyrkomplex av mindre vanlig typ” skrev Hans Lohmander från Göteborgs naturhistoriska museum 1948.

Den södra bäckravinen innehåller mycket grov hassel av närmast urskogsartat utseende. Klippal dominerar trädskiktet men här finns även rönn, säl, gråal, ask, björk, ek, gran, grov hassel och hägg. Floran är rik. Här växer storrams, ramslök, skärmstarr, hässleklocka, lundelm, lungört, blåsip, vippärt, kärrfibbla och grov källklomossa. Lövskogsravinen är en nyckelbiotop (N 1636-1999).

Själva översilningsmarken har en fin snäckfauna och en kalkpåverkad flora, bl.a. smalgrynsnäcka, ängspuppsnäcka, sidensnäcka (uppgifter från 1948, ej bekräftade idag). Funnet idag: Slät spolsnäcka, mångtandad spolsnäcka, klubbspolsnäcka och linssnäcka. Vippstarr, brunstarr, ängsstarr, slankstarr, hirsstarr och gräsull. Kärrknipprot har vuxit här. Efter kalkmyren mynnar bäcken över klipporna ned i sjön i ett litet vattenfall. På de fuktiga klipporna finns majviva, tätört, krissla och backskafting. På de torra klipporna längst i norr finns färgmåra, vippärt, backtimjan, svartoxbär, grusbräcka, bergjohannesört, blodnäva, kungsmänta, bergmänta, harmmänta, vildlin, slätterfibbla, brudbröd, axveronika, kattfot, rödkämpar och guldmossa. Den rika floran hotas av konkurrensstarkare berggrö. Längst i söder finns en nära stranden en liten ravin med klippal med rik flora. Här har påträffats underviol, spenört och skogsknipprot.

I söder finns små klippskrevor längs stranden som lämpar sig för kanoter att lägga till vid.

Bibehållande av värden:

Igenväxning med berggrö på klipptorrängar är ett problem där hävd inte brukar behövas men med kvävenedfallet ändå gör någon motåtgärd nödvändig, bränning under våren?

Bäckarnas tillflöde påverkas av marker utanför objektet i öster.

Skydd:

Alla skogsåtgärder i en nyckelbiotop är samrådspfiktiga. Strandskydd omfattar nästan hela objektet. Nästan hela området ingår i ett riksintresse för naturvärden.

Referenser:

Fältbesök av Tomas Fasth 2016-10-17

Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätternstranden inom Ödeshögs Kommun.

Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 94, 92.

Skogsstyrelsen, Östergötlands distrikt. Nyckelbiotop N 1636-1999.

Artlista:

Krissla, akleja, *Carex*-arter, bl.a. slankstarr, brunstarr, skärmstarr, backskafting, storrams, hässleklocka, rödkämpar, kungsmänta, harmmänta, vippärt, rödklint, kattfot, ängsvädd, tuffmossa, guldmossa, ask (*Fraxinus excelsior*, EN).

Äldre fynd: spenört, skogsknipprot, underviol, tätört, ängsstarr (*Carex hostiana*, NT), gräsull, kärrknipprot, ramslök, färgmåra, axveronika, vildlin, slätterfibbla (*Hypochaeris maculata*, VU), grusbräcka, bergjohannesört (*Hypericum montanum*, NT), backtimjan (*Thymus serpyllum*, NT),

landsnäckor, majviva (*Primula farinosa*, NT), storrams, ramslök, skärmstarr, hässleklocka, lundelm, lungört, blåsippan, vippärt, kärrfibbla, grov källklomossa, liten baronmossa, grov baronmossa, spindelmosa och gräsull.

Rödlistade arter:

ask (*Fraxinus excelsior*, EN)
ängsstarr (*Carex hostiana*, NT)
slätterfibbla (*Hypochaeris maculata*, VU)
bergjohannesört (*Hypericum montanum*, NT)
bactimjan (*Thymus serpyllum*, NT)
majviva (*Primula farinosa*, NT)

Nr. 002:13 Ost Orrnäs jätteek

Naturvärdesklass: 1c

Naturvärdesbedömning:

Ett stycke söder om Lyckebo står en av Vätterbrantens grövre ekar med mycket vid krona och väl frihuggen utgör den ett vackert minnesmärke i det öppna landskapet. Efter dess frihuggning kommer den med ökad ålder att utveckla högre naturvärden.

Beskrivning:

Tre fritidsstugor ligger på rad på krönet av förkastningsbranten. Nära dessa har ett stort permanentboende nyligen uppförts. Intill tomtmarker passerar vandringsleden vars sträckning dock saknar uppmärkt passage och skyltar upplyser om privat område då vandrare närmar sig norrifrån. Intill det nybyggda huset står en spärrgrenig jätteek på en låg bergknalle som är drygt 5 m i omkrets. Enorma rötter ger stöd till stammen nedanför berghällen. Kronan är vidare än hög och grenspetsar når fram till den nya tomten. Eken har nyligen frihuggits från skuggande buskar och sly. Den är helt vital och börjar utveckla små håligheter. Åldern är inte så hög som grovleken kan antyda.

Bibehållande av värden:

Frihugg eken vid behov från uppväxande sly. Låt eventuella nedfallna grova grenar ligga kvar. Leden som passerar fritidsstugor återfår sina stigmarkeringar i den sträckning som leder förbi tomtmarker.

Skydd: Nästan hela området ingår i ett riksintresse för naturvärden.

Referenser:

Fältbesök av Tomas Fasth 2016-10-20.
Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätternstranden inom Ödeshögs Kommun. Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 93.

Artlista:

Ek.

Rödlistade arter:

-

Nr. 002:14 Väst Lyckebo

Naturvärdesklass: 1c

Naturvärdesbedömning:

Markfloran är främst naturvärdet i denna hagmark vid Vätterstranden men även grova ekar har värdefull lavflora. Flera rödlistade arter och ovanligare arter av kärleväxter och lavar förekommer.

Beskrivning:

Mellan bebyggelsen vid Vätterstranden nedanför Lyckebo ligger en liten hagmark. Norra delen är glest trädklädd med grova ekar och helt trädlösa fuktiga partier. I brynet mot norr står gammal hassel. Gnaghål på död ved är av allt att döma från prydnadsbocken. Sydöstra delen är en tätare bevuxen björkhage med medelålders träd. Innanför Vätterstranden är trädsiktet mer blandat och bitvis luckigt. Mot Vättern finns trädlösa klippor.

Markfloran bitvis rik men merparten är kultiverad betesmark. Bland ängsväxter finns brudbröd, gullviva och stor blåklocka. På klipporna tillkommer slätterfibbla, timjan, blodnäva och krissla.

Vandringsleden följer vägen förbi östra delen av hagmarken.

Bibehållande av värden:

Glesa ut bland björkar. Spara hassel, grova ekar och även nedfallna grova grenar.

Skydd:

Strandskyddet gäller nästan hela objektet. Området ingår i ett riksintresse för naturvärden.

Referenser:

Fältbesök av Tomas Fasth 2017-10-29.

Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätternstranden inom Ödeshögs Kommun.

Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 95.

Artlista:

Slätterfibbla (*Hypochaeris maculata*, VU), timjan, blodnäva, krissla, brudbröd, gullviva, stor blåklocka, grov baronmossa, snöbollslav, hjämbrosklav (*Ramalina baltica*, NT), kantarellmussling, prydnadsbock (gnag) (*Anaglyptus mysticus*, NT).

Äldre fynd: guldmossa.

Rödlistade arter:

slätterfibbla (*Hypochaeris maculata*, VU)

hjämbrosklav (*Ramalina baltica*, NT)

prydnadsbock (gnag) (*Anaglyptus mysticus*, NT)

Nr. 002:15 Ost Lyckebo

Naturvärdesklass: 1c

Naturvärdesbedömning:

Hagmark där värdena främst är knutna till äldre ekar som sparats vid genomhuggning.

Beskrivning:

Nyrestaurerad ekhage där det tidigare täta trädsiktet är genomgallrat. Hällar i norr och söder har i mindre grad berörts av avverkningar. Här finns klena men senvuxna ihåliga gamla ekar där hjämbrosklav (*Ramalina baltica*, NT) växer. I söder förekommer enstaka grova ekar. Allt utom ek f.ö. borttaget, även buskskikt bortröjt. Tidigare förekomst av lundflora finns knappast kvar, exempelvis storrams.

Mindre lövklädda åkerholmar finns kring Lyckebo. Solitära grova ekar förekommer.

Bibehållande av värden:

Låt buskar åter spira genom att minska betestrycket under några år och röj under tiden sly selektivt.

Skydd: Området ingår i ett riksintresse för naturvärden.

Referenser:

Fältbesök av Tomas Fasth 2017-10-29

Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätternstranden inom Ödeshögs Kommun.

Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 95.

Artlista:

Rödclint, hjämbrosklav (*Ramalina baltica*, NT), snöbollslav.

Äldre fynd: storrams.

Rödlistade arter:

hjälmbrösklav (*Ramalina baltica*, NT)

Nr. 002:16 Ödeshög reningsverk-vattenverk

Naturvärdesklass: 1b

Naturvärdesbedömning:

Objektets främsta värde utgörs av ett större antal gammelekar, grova eller senvuxna, spridda i lövskog. Dessa hyser en handfull arter av rödlistade lavar och håligheter bör vara viktiga tillhåll för den lägre och högre faunan. Även tallbestånden uppvisar höga kvalitéer med både gamla träd och grov död ved. Markfloran bjuder på rika inslag på såväl fuktiga som torra marker. Objektet utgör även en viktig länk i vandringsleden utmed Vätterstranden.

Beskrivning:

Detta långsträckt objekt börjar vid reningsverksutloppet i norr och når en knapp km längre söderut nästan fram till vattenverket. Strandremsan är smal i söder men bredare i norr där lövet givits företräde framför den granskog som fö planterades på ett stort 70-tals-hygge. Ek och asp dominerar. Bitvis finns stort inslag av rönn, hägg och tall.

2017 är granskogen huggen och restaurering till en betesmark pågår.

Spridda i hela objektet står gammelekar innanför strandremsan. Somliga är jättegrova, andra senvuxna träd är klenare men helt ihåliga stammar vittnar om hög ålder. Mycket grova eklågor har lämnats. Gamla tallar, uppemot 300 år, finns bitvis innanför strandklipporna.

Grova tallågor och torrträd ger bitvis naturskogsprägel. Andra naturvärdesträd är gamla ihåliga oxlar. En yngre rönn har vuxit upp runtom en ekstam. Gammal hassel bidrar även till områdets höga naturvärde.

Ekarna har en rik lavflora med exklusiva arter som gammelekslav, blyertslav, hjälmbrösklav samt grå och rosa skärelav. Rutsinn växer på döda grova ekgrenar. I håligheter höll en kattuggla till. Branter närmare Vättern hyser rik mossflora där grov baronmossa och piskbaronmossa kan nämnas. Guldmossan växer långt söderut i sällskap med ådrig torsklav. På fuktigare, källpåverkad mark förekommer källtuffmossa. Markfloran bjuder fö på bergjohannesört på flera håll samt sötvedel. I Lundartade delar växer storrams och skogsstarr. Vandringsleden följer hela objektet en bit innanför stranden och erbjuder en omväxlande terräng.

Bibehållande av värden:

Följ upp efter restaureringen.

Skydd:

Strandskyddet gäller hela objektet. Området ingår i ett riksintresse för naturvården.

Referenser:

Fältbesök av Tomas Fasth 2016-10-18.

Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätternstranden inom Ödeshögs Kommun. Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 90, 91.

Artlista:

Gammelekslav (*Lecanographa amylacea*, VU), blyertslav (*Buellia violaceofusca*, NT), grå skärelav, rosa skärelav (*Schismatomma pericleum*, NT), hjälmbrösklav (*Ramalina baltica*, NT), ådrig torsklav, lönnlav, slanklav, mjölig klotterlav, snöbollslav, rutsinn (*Xylobolus frustulatus*, NT), piskbaronmossa, grov baronmossa, platt fjädermossa, guldmossa, källtuffmossa, storrams, skogsstarr, bergjohannesört (*Hypericum montanum*, NT), duvnäva, sötvedel.

Rödlistade arter:

gammelekslav (*Lecanographa amylacea*, VU)

blyertslav (*Buellia violaceofusca*, NT)
rosa skärelav (*Schismatomma pericleum*, NT)
hjälmbrösklav (*Ramalina baltica*, NT)
rutskinn (*Xylobolus frustulatus*, NT)
bergjohannesört (*Hypericum montanum*, NT)

Nr. 002:17 Orrnäs hagmark nedströms dammen

Naturvärdesklass: 1b

Naturvärdesbedömning:

En av Vätterstrandens mest värdefulla hagmarker med såväl rik markflora och värdefullt trädskikt. Hagmarken ligger mycket vackert i anslutning till stranden och betas mycket väl.

Beskrivning:

Nedanför Orrnäs betas öppna och trädklädda hagmarker av nötkreatur fram till Vätterstrandens. Ädellövinslaget är stort med dominerande arterna alm och ek. Klibbal och björk och är andra vanliga arter. Öppna partier är nyrestaurerade där yngre trädskikt nyligen har avverkats. Hagmarkernas karaktär är stark brutenhet med små branter och hållar.

Buskskiktet är nyligen rensat och saknas på många håll. I branter finns ännu en del hassel, hagtorn och berberis. Spridda enbuskar förekommer.

Många hagmarksträd är grova och gamla med exklusiv epifytflora. Några fallna stammar har sparats och erbjuder värdefull död ved för svampar. Bland lavarna må nämnas gammelekslav, grå skärelav och brun nållav. Svartöra växer på de fallna almstammarna och -stubbarna.

Markfloran var svårinventerad p.g.a. den välslaggade svålen. Rödkämpar och vildlin noterades. Tidigare har bl.a. jordtistel, sötvedel och axveronika setts. Strandklipporna hyser artrik flora där äldre fynd av arter som krissla, backtimjan, duvnäva, harmynta har gjorts.

Bergjohannesört sågs vid detta besök flerstades.

De välhävda klipporna erbjuder vandrare många fina rastplatser att vila på med vyn mot Vättern.

Bibehållande av värden:

Fortsatt bete bibehåller markfloran. Betestrycket kan minska något. Buskskiktet bör ges utrymme att utvecklas kring branter och hållar. Spara även fallna stammar fortsättningsvis.

Skydd:

Strandskyddet gäller hela objektet. Området ingår i ett riksintresse för naturvården.

Referenser:

Fältbesök av Tomas Fasth 2016-10-18.

Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätternstrandens inom Ödeshögs Kommun.

Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 89.

Artlista:

Gammelekslav (*Lecanographa amylacea*, VU), grå skärelav, hjälmbrösklav (*Ramalina baltica*, NT), brun nållav, ärgspik, gulnål, svartöra (*Auricularia mesenterica*, NT), källtuffmossa, grov baronmossa, fällmossa, bergjohannesört (*Hypericum montanum*, NT), vildlin, rödkämpar, alm (*Ulmus glabra*, CR).

Äldre fynd: färgmåra, blodnäva, backglim, krissla, kungsmynta, harmynta, backtimjan (*Thymus serpyllum*, NT), duvnäva, axveronika, stagg, sötvedel, jordtistel (*Cirsium acaule*, NT).

Rödlistade arter:

gammelekslav (*Lecanographa amylacea*, VU)

hjälmbrösklav (*Ramalina baltica*, NT)

svartöra (*Auricularia mesenterica*, NT)

bergjohannesört (*Hypericum montanum*, NT)

alm (*Ulmus glabra*, CR)
backtimjan (*Thymus serpyllum*, NT)
jordtistel (*Cirsium acaule*, NT)

Nr. 002:18 Orrnäs hagmark uppströms damm

Naturvärdesklass: 1b

Naturvärdesbedömning:

Orrnäsbäcken bildar en damm kring vilken hagmarker nyligen har restaurerats. Främsta värdena är knutna till gamla ekar med rik flora av lavar. Även hasselinslaget bidrar till det höga naturvärdet. Gräsmarksfloran är inte närmare inventerad.

Beskrivning:

Kring dammen i Orrnäs har betesmarker nyligen restaurerats och hävdas väl av nötkreatur. Trädskiktet har glesats ut och kvarstående ekar, björkar, tallar och längs dammen växande alar utgör de dominerande arterna. En handfull ekar är grova. Hassel bildar bitvis omfattande buketter med grova stammar. Karaktäristiskt är flacka hällar kring vilka äldre grässvålar finns. Större öppna gräsmarker har brukats som åkrar.

Till gamla ekar hör en del krävande lavararter som brun nållav, hjälmbrösklav och gul dropplav. Korallticka växte vid basen av en ek. På död hassel sågs hasselticka.

Bibehållande av värden:

Fortsatt bete bevarar det halvöppna landskapet med ljusinsläpp till gamla ekar. Spara gammal hassel för vedsvampar och -insekter.

Skydd:

Strandskydd gäller hela objektet. Området ingår i ett riksintresse för naturvården.

Referenser:

Fältbesök av Tomas Fasth 2016-10-28.

Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätternstranden inom Ödeshögs Kommun. Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 89.

Artlista:

Brun nållav, gul dropplav (*Cliostomum corrugatum*, NT), hjälmbrösklav (*Ramalina baltica*, NT), korallticka (*Grifola frondosa*, NT), hasselticka.

Äldre fynd: vattenveronika.

Rödlistade arter:

gul dropplav (*Cliostomum corrugatum*, NT)

hjälmbrösklav (*Ramalina baltica*, NT)

korallticka (*Grifola frondosa*, NT)

Nr. 002:19 Syd Orrnäs

Naturvärdesklass: 1b

Naturvärdesbedömning:

Kulturbetesmark där värdena främst är knutna till branter med förekomst av ädellövträd och bryn med gammal hassel.

Beskrivning:

Nyrestaurerad hagmark som betas intensivt av nötkreatur. Gränsar till branter i söder (Nr. 002:21) och bryn mot ravin i norr (Nr. 002:20). Centralt belägen mindre brant är lövklädd även om en del av beståndet avverkats nyligen. En grov sälhögstubbe sparad. Här har

myskbockens larver gnagt. På hassel i sydvända bryn i norr finns gnaghål efter prydnadsbock. Branten som delvis skuggas av ask har ett ymnigt mosstäck med många signalarter.

Bibehållande av värden:

Spara död ved och gammal hassel och lämna en skuggande lövbård kring brant.

Skydd:

Strandskyddet gäller hela objektet. Området ingår i ett riksintresse för naturvården.

Referenser:

Fältbesök av Tomas Fasth 2017-10-29.

Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätternstranden inom Ödeshögs Kommun.

Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 88.

Artlista:

Ask (*Fraxinus excelsior*, EN), trubbfjädermossa, stenporella, liten baronmossa, guldockmossa, rävsvansmossa, gullpudra, traslav, myskbock (spår), prydnadsbock (*Anaglyptus mysticus*, NT).

Rödlistade arter:

ask (*Fraxinus excelsior*, EN)

prydnadsbock (*Anaglyptus mysticus*, NT)

Nr. 002:20 Orrnäsbäcken nedströms dammen

Naturvärdesklass: 1a

Naturvärdesbedömning:

Områdets höga naturvärde hänger samman med en bäckravin klädd med äldre lövskog med stort inslag av grova träd, främst ek men även gammal klibbal och sälg. Bäckfåran är storblockig och bjuder på små fall och kring bäcken reser sig bitvis branter med ymnig mossflora. Djurlivet är rikt med tidvis förekomst av strömstare och utter. Försök att plantera in bäcköring har nyligen gjorts. Höga kulturhistoriska värden hänger samman med verksamheter som nyttjat vattenkraften. Den större delen av området är en nyckelbiotop (N 1635-1999).

Beskrivning:

Orrnäsbäcken rinner nedströms dammen nerskuren i en ravin och bildar flera små fall. Här har funnits flera kvarnar, ramsåg och spiksmedja som tagit tillvara vattenkraften. Husgrunder finns kvar och mjölnarbostaden används som fritidshus. En lummig lövskog klär in ravinen som söder om bäckfåran betas. Ek, klibbal, lind och asp dominerar trädsiktet. Andra arter är gråal, gran, körsbär, sälg, rönn, knäckepil och alm. Hassel och skogstry bildar ett tätt buskskikt.

Många ekar är grova. Även en klibbal är ett jätteträd som mätte närmare 4 m i omkrets i brösthöjd. Döda träd finns i stor mängd, även i grova dimensioner, bl.a. granlågor och -torrträd. Gammal hassel bidrar med klenare värdefull död ved. Andra viktiga substrat är lodytor och block i bäcken vilka är ymnigt mossklädda tack vare det fuktiga mikroklimatet. Markfloran är rik med krävande arter som skogsstarr och gullpudra. Tidigare har bl.a. ramslök och storrams setts. I en hassellund sågs då kruskantarell. Baronmossor av tre arter växer på lodytor tillsammans med traslav och slanklav. Gammal hassel är växtplats för kantarellmussling och skriflav. Murkna granlågor är växtplats för stubbspretmossa. I grov sälg har myskbockens larver levit. Nära utloppet, vid spiksmedjan, sågs utterspillning. Vid fältbesök 2018 noterades inga av de intressanta landsnäckefauna-arterna.

Bibehållande av värden:

Att bevara fornminnen och de höga naturvärdena utan åtgärder är en balansgång men borde inte vara någon större motsättning. Grävning vid utloppet för att underlätta öringens vandring

från Vättern till bäcken har inte hindrats av kulturspår. Öringmolt har satts ut under året. En del ekar i den betade delen behöver frihuggas.

Skydd:

Strandskydd gäller hela objektet. Området ingår i ett riksintresse för naturvården. Den större delen av området ingår i en nyckelbiotop där alla åtgärder är samrådspfiktiga.

Referenser:

Skogsstyrelsen, Östergötlands distrikt. Nyckelbiotop N 1635-1999.

Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätternstranden inom Ödeshögs Kommun. Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 89.

Claesson, A. Kulturhistorisk guidning vid Orrnäsån. Länsstyrelsen Östergötland, 2016.

Fältbesök av Tomas Fasth 2016-10-28.

Fältbesök av Ted von Proschwitz 2018.

Artlista:

Grov baronmossa, piskbaronmossa, liten baronmossa, porella, stubbspretmossa, skogsstarr, gullpudra, skrifflav, hjälmbrosklav (*Ramalina baltica*, NT), slanklav, traslav, kantarellmussling, myskbock, utter (spår) (*Lutra lutra*, NT), alm (*Ulmus glabra*, CR).
Äldre fynd: storrams, trolldruva, hässleklocka, tvåblad, ormbär, ramslök, kruskantarell, strömstare.

Rödlistade arter:

hjalmbrosklav (*Ramalina baltica*, NT)

utter (spår) (*Lutra lutra*, NT)

am (*Ulmus glabra*, CR)

Nr. 002:21 Syd Orrnäs

Naturvärdesklass: 1c

Naturvärdesbedömning:

Objektets främsta värde är förekomsten av gammal ek och tall som erbjuder värdskap för vedinsekter och -svampar.

Beskrivning:

En lövskogsklädd udde skjuter ut omgiven av åkermark och öppen betesmark. Norra delen som omfattar detta objekt höjer sig och här dominerar hällmarkstallskog. Nedanför branter i norr övergår denna i lövlund med grova ekar och hassel. Lövskogen utgörs f ö av asp, björk och körsbär.

Gamla grova eller senvuxna ekar i och nedanför branten erbjuder hålrum och rinnande savflöden åt insekter. Fällmossa förekommer som epifyt. Gammal grov tall är värdräd för tallticka. Gammal hassel och björkhögstubbar är värdefulla för andra vedsvampar men också - insekter.

En vandringsled passerar genom området.

Bibehållande av värden:

Inga skötselåtgärder utöver att hålla stigarna framkomliga är aktuella.

Skydd: Strandskyddet gäller nästan hela objektet. Området ingår i ett riksintresse för naturvården.

Referenser:

Fältbesök av Tomas Fasth 2016-10-28

Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätternstranden inom Ödeshögs Kommun. Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 88.

Artlista:

Ek, asp, björk, hassel, tall, fällmossa, guldlockmossa, korallav, tallticka (*Phellinus pini*, NT)

Rödlistade arter:

tallticka (*Phellinus pini*, NT)

Nr. 002:22 Nord Sväm sommarhem

Naturvärdesklass: 1c

Naturvärdesbedömning:

Strandklippornas rika flora ger objektets dess naturvärde. Närheten till sommarhemmet betyder ett visst nyttjande av friluftsliv.

Beskrivning:

Strandbranten mot Vättern erbjuder klipphyllor där spridda lövträd och buskar rotat sig söder om Orrnäsbäckens utlopp. Här växer ek, oxel, asp, tall, apel, lind, ask (*Fraxinus excelsior*, EN), getapel, oxbär, berberis och rikligt med enar. Av äldre träd märks senvuxen ihålig ek, grov oxel och gammal tall.

Klippornas flora är bitvis rik med arter som ängsvädd, brudbröd, gullviva, blodnäva, baktimjan (*Thymus sepyllum*, NT), axveronika, backglim, lundtrav och slätterfibbla (*Hypochaeris maculata*, VU). Lodytor erbjuder lämpliga substrat för mossor och lavar.

Bibehållande av värden:

Ingen skötsel är nödvändig för att bevara floran eller andra naturvärden.

Skydd:

Strandskydd gäller hela objektet. Området ingår i ett riksintresse för naturvården.

Referenser:

Fältbesök av Tomas Fasth 2016-10-29

Artlista:

Ek, oxel, asp, tall, apel, lind, ask (*Fraxinus excelsior*, EN), getapel, oxbär, berberis, en. Ängsvädd, brudbröd, gullviva, skogsvicker, blodnäva, kungsmymta, baktimjan (*Thymus sepyllum*, NT), backglim, lundtrav, axveronika, slätterfibbla (*Hypochaeris maculata*, VU).

Rödlistade arter:

baktimjan (*Thymus sepyllum*, NT)

slätterfibbla (*Hypochaeris maculata*, VU)

ask (*Fraxinus excelsior*, EN)

Nr. 002:23 Sväm sommarhem

Naturvärdesklass: 1b

Naturvärdesbedömning:

Ekhage utan hävd men ändå med gynnsam bevarandestatus där en liten granplantering är enda förmörkande inslaget. Grova träd är objektets främsta värde. Närheten till sommarhemmet gör den även värdefull för friluftslivet. Området är en nyckelbiotop (N 1638-1999).

Beskrivning:

Kring sommarhemmet på krönet av förkastningsbranten mot Vättern växer glest med ekar i en övergiven hagmark. Ett 10-tal ekar är grova och håligheter har börjat utvecklas på de närmare 200-åriga träden. I norr hotar en mindre granplantering som hunnit passera manshöjd. På ljusöppna stambaser sågs brun nållav och snöbollslav.

På strandnära klippor finns en rik mossflora med bl.a. kruskalkmossa och den rödlistade spindelmossan (NT) (1999).

Bibehållande av värden:

Avveckla granplanteringen innan den når upp i ekkronor och frihugg övriga grova ekar från yngre träd av både ek och tall. Bete bedöms inte nödvändigt.

Skydd:

Strandskydd gäller hela objektet. Området ingår i ett riksintresse för naturvården och är en nyckelbiotop. Alla skogsåtgärder i en nyckelbiotop är samrådspliktiga.

Referenser:

Fältbesök av Tomas Fasth 2016-10-29

Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätterstranden inom Ödeshögs Kommun.

Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 88.

Skogsstyrelsen, Östergötlands distrikt. Nyckelbiotop N 1638-1999.

Artlista:

Snöbollslav, brun nållav, hjämbrosklav (*Ramalina baltica*, NT), spindelmossa (*Cololejeunea calcarea*, NT), rosa skärelav (*Schismatomma pericleum*, NT), platt fjädermossa, kruskalkmossa.

Äldre fynd: tvåblad, buskviol, skogsvicker, spenört.

Rödlistade arter:

hjämbrosklav (*Ramalina baltica*, NT)

spindelmossa (*Cololejeunea calcarea*, NT)

rosa skärelav (*Schismatomma pericleum*, NT)

Nr. 002:24 Syd Sväm sommarhem

Naturvärdesklass: 1b

Naturvärdesbedömning:

Äldre barrblandbestånd med rikt lövinslag vid Vätterstranden erbjuder en hel del död ved och även förutsättningar för krävande markflora. En ostörd och attraktiv sträcka som lätt nås från vandringsleden och med mindre farkost från Vättern.

Beskrivning:

Barrskogen som sträcker sig några hundra meter söder om odlingsmarker och lövskog vid sommarhemmet består till lika delar tall och gran. Dominerande trädskikt är > 100 år och av tall finns uppemot 200-åriga träd. Lövinslaget är stort av björk och ek. Vid strandklipporna växer lind som f.ö. i stort sett saknar träd. Terrängen är ganska bruten med sprickdalar parallellt med stranden och erbjuder talrika skrymslen.

Tillgången på död ved är ganska god där även grova lågor och torrträd av gran förekommer. Björkhögstubbar är ett annat inslag som ger tillgång på specifika nyckelsubstrat. Grov ek finns i norr. Markfloran är bitvis rik med arter som storrams och sårläka. På strandklipporna förekommer ängsvädd, darrgräs och kattfot. Bergjohannesört noterades i norra delen ett stycke innanför stranden.

Leden följer parallellt med stranden en bit innanför längs denna störningsfria sträcka av Vätterbranten. I norr finns ostörd och lämplig något vindskyddad plats för litet tält.

Bibehållande av värden:

Ingen skötsel behövs för att bevara naturvärdena mer än att hålla stigen öppen för vandrare.

Skydd:

Strandskyddet gäller hela objektet. Området ingår i ett riksintresse för naturvården.

Referenser:

Fältbesök av Tomas Fasth 2016-10-29.

Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätterstranden inom Ödeshögs Kommun.

Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 87.

Artlista:

Björk, ek, storrams, bergjohannesört (*Hypericum montanum*, NT), kattfot, darrgräs, ängsvädd.

Äldre fynd: sårläka, spenört, trolldruva.

Rödlistade arter:

bergjohannesört (*Hypericum montanum*, NT)

Nr. 002:25 Ost Sväm sommarhem**Naturvärdesklass:** 1b**Naturvärdesbedömning:**

Naturvärdet är främst knutet till den stora orörda hållmarksskogen med inslag av gamla tallar.

Beskrivning:

Större delen utgörs av höjder med hållmarkstallskog medan de lägre belägna västra delarna är lövdominerade. Här finns bl.a. medelgrov ek och yngre lövuppslag med hägg intill en brukad inäga.

Hållmarksskogen är gles med gamla träd som släpper in gott om ljus som når de lavklädda hållarna. Åldern hos tallskogen varierar men uppemot 200-åriga träd. Mellan hållarna finns svackor med vitmossor och andra våtmarksväxter. Ett större hållkar finns i norr som är permanent vattenfyllt. Lövskogen är tätare och har ett blandat trädskikt med ek, björk, hägg och asp. Hassel växer rikligt och en grov ek noterades. Graninslaget varierar men är ganska litet och förekommer mest i branten mot hållmarksskogen. I andra änden av beståndet finns på ett klippkrön i gränsen mot åkermarken en grov gammal ihålig björk.

Plockhuggning förekommer i produktiva svackor. Här finns nya utstakade käppar spridda som antyder planerat husbygge.

Bibehållande av värden:

Inga aktuella skötselåtgärder.

Skydd: Nästan hela området ingår i ett riksintresse för naturvärden. Även strandskyddet gäller den större delen av området.

Referenser:

Fältbesök av Tomas Fasth 2016-10-30, 2017-10-30.

Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätterstranden inom Ödeshögs Kommun.

Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 87, 88.

Artlista:

Ek, björk, hägg, gran, tall, asp, motaggsvamp (*Sarcodon squamosus*, NT), tallticka (*Phellinus pini*, NT).

Rödlistade arter:

motaggsvamp (*Sarcodon squamosus*, NT)

tallticka (*Phellinus pini*, NT)

Nr. 002:26 Nord Sväm fritidshus**Naturvärdesklass:** 1c**Naturvärdesbedömning:**

En alsumpskog med god tillgång på död ved är främsta naturvärdet hos detta objekt.

Beskrivning:

Vägen mot SMU-gården vid Vätterstranden slingrar sig fram längs inägor och rundar en lövskog med inslag av alsumpskog. Trädskiktet är tätt och orört sedan beteshävden av marken upphörde. Ask är framträdande i norr medan de östra delarna domineras av björk och asp men här finns även tall och sälg. I alsumpdelen finns gott om högstubbar och mosstäckta lågor. Ett par fritidshus gränsar mot objektet i nordväst. Att döma av utstakade käppar kommer byggandet av nya fritidshus beröra området.

Bibehållande av värden:

Bör förbli orört med död ved för mindre hackspett och mossor. Husbygget bör begränsas och inte sträcka sig längre mot norr än söder om detta delområde.

Skydd: Strandskyddet gäller hela objektet. Området ingår i ett riksintresse för naturvärden.

Referenser:

Fältbesök av Tomas Fasth 2017-10-29.

Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätternstranden inom Ödeshögs Kommun. Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 88.

Artlista:

Ask (*Fraxinus excelsior*, EN), björk, asp, tall, sälg, stubbspretmossa, slankstarr.

Rödlistade arter:

ask (*Fraxinus excelsior*, EN)

Nr. 002:27 Ost Sväm fritidshus

Naturvärdesklass: 1c

Naturvärdesbedömning:

Främst naturvärde knutet till äldre ekar som står i halvöppen terräng. Om bete återinförs förstärks naturvärdet.

Beskrivning:

I ett sydvänt bryn mot inäga finns ett flertal glest växande grova spärrgreniga ekar. Norrut fortsätter inslaget av äldre ekar i ett glest förband i västvänt bryn mot betesmark. Här har skogen nyligen gallrats med slyuppslag.

Vandringsleden följer västra brynet innan den tvärrar genom skogen norrut mot Orrnäs.

Bibehållande av värden:

Önskvärt med uppföljande hävd där betesgränsen flyttas så ekarna omges av betande nötdjur.

Vandringsleden kan fortsätta att följa brynet där en grind får ordnas förbi stängslet.

Skydd: Objektet ingår i ett riksintresse för naturvärden.

Referenser:

Fältbesök av Tomas Fasth 2017-10-29.

Artlista:

Ek, fällmossa, snöbollslav, kornig nållav.

Rödlistade arter:

-

Nr. 002:28 Brant 300 m Väst Berghem

Naturvärdesklass: 1b

Naturvärdesbedömning:

Gammal tall i brant sluttning ger objektet dess naturvärde.

Beskrivning:

Brant sluttning en bit innanför Vätterstranden. Tallskogen är gles och gammal på krönet, tätare i sluttningen. I norr står några äldre ekar vid foten av branten. Äldsta tallarna är uppemot 250 år.

I söder löper vandringsleden förbi sedan den lämnat stranden. Här står en lavklädd träbänk med fin utsikt mot Vättern.

Bibehållande av värden:

Lämnas orört.

Skydd:

Strandskyddet gäller hela objektet liksom ett riksintresse för naturvärden.

Referenser:

Fältbesök av Tomas Fasth 2016-10-19, 2017-11-06.

Artlista:

Tall, tallticka (*Phellinus pini*, NT).

Rödlistade arter:

Tallticka (*Phellinus pini*, NT)

Nr. 002:29 Ost Sväm hamn

Naturvärdesklass: 1b

Naturvärdesbedömning:

Ett äldre tallbestånd som lämnats orört och innehåller några riktigt gamla tallar. Området är biotopskyddat och den större delen även ingår i ett objekt med naturvärden (N 390-1998).

Beskrivning:

Äldre tallbestånd på mestadels magert underlag där berghällar blottas och sluttar mot väster. Strax innanför Vätterstranden slutar beståndet i en brant. Åldern hos tallarna varierar men enstaka riktigt gamla träd förekommer.

Bibehållande av värden:

Lämnas orört. Möjligen behöver någon av de äldsta tallarna frihuggas från yngre träd.

Skydd:

Biotopskydd, strandskydd gäller. Området ingår i ett riksintresse för naturvärden.

Referenser:

Fältbesök av Tomas Fasth 2016-10-29, 2017-10-30.

Skogsstyrelsen, Östergötlands distrikt. Objekt med naturvärden N 390-1998.

Biotopskydd Sk646-2002.

Artlista:

Tall, motaggsvamp (*Sarcodon squamosus*, NT), grymig blåslav, svart trolldruva, lundelm, västlig hakmossa.

Rödlistade arter:

Motaggsvamp (*Sarcodon squamosus*, NT)

Nr. 002:30 Väst Berghem

Naturvärdesklass: 1c

Naturvärdesbedömning:

Kalkhaltig tallskog som skötts med extensivt skogsbruk där ingen slutavverkning skett är främsta värdet med objektet. Sydvästra delen ingår i ett objekt med naturvärden (N 390-1998).

Beskrivning:

Tallskogar av varierande karaktär i en omväxlande terräng. Överlag äldre bestånd som glesnar kring hållar men växer tätare på frisk mark och i fuktiga svackor. Kalkhalten är bitvis hög att döma av rika förekomster slankstarr och blåsippa. Söderut blir markförhållandena magrare med hållar. Längst söderut är trädskiktet mer varierat på ett fuktigt avsnitt med yngre skog med en hel del gran och löv.

Bibehållande av värden:

Om skogen plockhuggs även i fortsättningen kan naturvärdet knutet till markförhållande kvarstå.

Skydd:

Strandskyddet gäller den större delen av objektet. Nästan hela området ingår i ett riksintresse för naturvärden.

Referenser:

Fältbesök av Tomas Fasth 2017-10-30.

Skogsstyrelsen, Östergötlands distrikt. Objekt med naturvärden N 390-1998.

Artlista:

Tall, gran, motaggsvamp (*Sarcodon squamosus*, NT), slankstarr, blåsippa.

Rödlistade arter:

Motaggsvamp (*Sarcodon squamosus*, NT)

Nr. 002:31 Granviken

Naturvärdesklass: 1c

Naturvärdesbedömning:

Hagmark där värden finns i såväl fält- busk- som trädskikt. Då hävden upphört har markfloran blivit artfattigare men är ändå möjlig att bevara om någon form av hävd kan ske.

Beskrivning:

Strax intill Granviken finns en igenväxande hagmark där beteshävden upphört för flera år sedan. Ännu kvarstår en del ängsväxter såsom gullviva, rödklint och ängshavre. Hundäxingvegetation dominerar dock. Buskar av berberis, slån, nypon och tibast förekommer spridda. Södra delen är kraftigt igenvuxen även om små röjningsinsatser gjorts nyligen där duvnäva sågs. Snåren lockar förmodligen en hel del sångfåglar och blombesökare försommartid. Längst i norr står en reslig gammal gran som mäter 250 cm i omkrets och bär grenar ner till marken som säkert skänkt skydd åt betesdjur regniga dagar. Inte långt från denna växer en gammal tall i brynet mot skogen. I barken lever reliktbocken. Granen är istället värd för granbarkgnagaren.

Bibehållande av värden:

Om beteshävden inte går att återuppta är det ändå angeläget att röjning ger fortsatt öppenhet och solexponering för såväl flora som fauna. Bränning kan också vara ett alternativ att pröva tidig vår.

Skydd: Strandskyddet gäller hela objektet. Området ingår i ett riksintresse för naturvården.

Referenser:

Fältbesök av Tomas Fasth 2017-10-30

Artlista:

Gran, berberis, slån, nypon och tibast, gullviva, rödklint, ängshavre, duvnäva, reliktbock (*Nothorhina muricata*, NT), granbarkgnagare (bägge gnaghål).

Rödlistade arter:

Reliktbock (*Nothorhina muricata*, NT)

Nr. 002:32 Nord Stockseryd fritidshus

Naturvärdesklass: 1b

Naturvärdesbedömning:

Bäckravinen med tillhörande brant håller närmast nyckelbiotopklass tack vare skuggande ädellöv och skyddande brant. Den rika ängsfloran vid Vätterstranden tillför även hävdberoende värden där slätter skulle förstärka dessa värden. Bäckravinen ingår i ett objekt med naturvärden (N 390-1998).

Beskrivning:

En liten bäckravinen når Vätterstranden med övervägande lövskog där ädellövinslaget är stort. Klibbal, alm och ask utgör viktiga inslag bland träden. Närmast Vättern glesnar skogen och stranden hålls trädfri. Tidigare har denna del hävdats med slätter. Odlingsrösen visar att små tegar varit odlade. Ängsfloran är rik med arter som rödklint, gullviva, prästkrage, darrgräs, rödkämpar, axveronika, brudbröd, småborre, ängshavre och slankstarr. På strandklippor växer

backtimjan och färgmåra. I bäckravinen vid brantfoten finns lundflora med trolldruva. Längs rännilen växer källtuffmossa. Längst i öster flackar terrängen ut och ravinen upphör. Närheten till de nedersta stugorna med vätterutsikt gör att ängsmarken kan uppfattas som privat mark men inga bryggor, byggnader eller andra anläggningar antyder detta utan fungerar som allmänning för alla stugägare.

Bibehållande av värden:

Bäckravinen och branten bör lämnas utan åtgärder. Närmast Vättern vore hävd önskvärd, helst slåtter. Håll invandrande gran borta där den vandrat in norr om ängsmarken.

Skydd: Strandskyddet gäller. Området ingår i ett riksintresse för naturvärden.

Referenser:

Fältbesök av Tomas Fasth 2016-10-30, 2017-10-29

Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätternstranden inom Ödeshögs Kommun.

Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 79.

Skogsstyrelsen, Östergötlands distrikt. Objekt med naturvärden N 390-1998.

Artlista:

Klibbal, alm (*Ulmus glabra*, CR), ask (*Fraxinus excelsior*, EN), backtimjan (*Thymus serpyllum*, NT), brudbröd, rödklint, gullviva, buskviol, stor blåklocka, bockrot, prästkrage, rödkämpar, axveronika, småborre, kungsmynta, darrgräs, ängshavre, slankstarr, trolldruva, västlig hakmossa, källtuffmossa, scharlakansvaxskivling (*Hygrocybe punicea*, NT).

Rödlistade arter:

backtimjan (*Thymus serpyllum*, NT)

scharlakansvaxskivling (*Hygrocybe punicea*, NT)

alm (*Ulmus glabra*, CR)

ask (*Fraxinus excelsior*, EN)

Nr. 002:33 Syd Sväm hamn

Naturvärdesklass: 1b

Naturvärdesbedömning:

Tallskog med hög ålder ger objektet dess främsta värde. Hela området är registrerad som ett objekt med naturvärden (N 390-1998).

Beskrivning:

Mellan Sväm naturhamn och fritidshus norr om Kråkeryds naturreservat är terrängen brant och tallklädd närmast Vättern. Här finns gott om gamla tallar uppemot 300 år gamla. Senvuxna klena tallar vid strandbranten med platt krona är boträd för fiskgjuse. Små partier har en del granskog som börjat uppnå ålder då hålligheter och död ved av intresse börjat uppstå.

På strandklipporna växer stäppängsflora med bl.a. färgmåra, blodnäva, axveronika och backtimjan.

Vandringsleden tangerar området. Grillplats vid fiskgjuse-tallen riskerar att störa häckningen.

Bibehållande av värden:

Där jordtäcket är djupare och tallarna resligare och trängs med uppväxande yngre gran kan mindre frihuggningsinsatser vara befogade.

Skydd: Strandskyddet gäller. Området ingår i ett riksintresse för naturvärden.

Referenser:

Fältbesök av Tomas Fasth 2016-10-30, 2017-10-29

Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätternstranden inom Ödeshögs Kommun.

Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 82.

Skogsstyrelsen, Östergötlands distrikt. Objekt med naturvärden N 390-1998

Artlista:

Tall, gran, stubbspretmossa, svart trolldruva, lundelm, västlig hakmossa, färgmåra, blodnäva, axveronika, backtimjan (*Thymus serpyllum*, NT). Fiskgjuse.

Rödlistade arter:

backtimjan (*Thymus serpyllum*, NT)

Nr. 002:34 Syd Stockseryd fritidshus

Naturvärdesklass: 1a

Fastighet: Stockseryd 1:18

Socken: Ödeshög

Naturvärdesbedömning:

Naturvärdet är knutet till barrblandbestånd av hög ålder med ställvis naturskogskaraktär samt i andra delar stor örtrikedom. Stort inslag av äldre ädellöv, främst lind, bidrar likaså till höga naturvärdet. Området ingår i en nyckelbiotop (N 400-1998).

Beskrivning:

Norr om Kråkeryds naturreservat sträcker sig den branta terrängen fram till en grupp fritidshus innanför en liten vik av Vättern. Barrskog av hög ålder med både tall och gran dominerar med lövinslag. Närmast reservatet dominerar bitvis lövskogen med stort ädellövinslag, främst lind, samt hassel. Markfloran är örtrik med sårlåka, lungört, trolldruva och underviol. På block växer rikligt med västlig hakmossa. Mossfloran ymnig även i branter med bl.a. platt fjädermossa och grov baronmossa. Tillgången på död lövved ger bitvis naturskogskaraktär.

Bibehållande av värden:

Ingen skötsel nödvändig.

Skydd: Strandskydd gäller. Området ingår i ett riksintresse för naturvården och är en del av en nyckelbiotop. Det innebär att alla åtgärder i området är samrådspfiktiga.

Referenser:

Fältbesök av Tomas Fasth 2016-10-30

Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätternstranden inom Ödeshögs Kommun. Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 78.

Artlista:

Tall, gran, lind, hassel, västlig hakmossa, grov baronmossa, platt fjädermossa, granbarkgnagare (spår).

Äldre fynd: sårlåka, tvåblad, lungört, trolldruva, underviol, fältvädd, backskafting, bergjohannesört (*Hypericum montanum*, NT)

Rödlistade arter:

bergjohannesört (*Hypericum montanum*, NT)

Nr. 002:35 Väst Stockseryd

Naturvärdesklass: 1c

Naturvärdesbedömning:

Mager betesmark med bitvis representativ flora ger objektet dess naturvärde.

Beskrivning:

En öppen hagmark som ganska nyligen återupptagits i hävd med färbete. I kantzoner står grupper av tall kvar. På andra håll finns bitvis tätt slyuppslag. Större delen är ändå betad och har en del inslag av ängsväxter knuten till mager, hedartad mark. Här kan nämnas blåsuga, knägräs, ljung och stagg.

Ett permanentboendehus håller på att byggas i mitten av området (2018).

Bibehållande av värden:

Fortsatt bete.

Skydd:

Strandskyddet gäller den större delen av området. Objektet ingår i ett riksintresse för naturvärden.

Referenser:

Fältbesök av Tomas Fasth 2016-10-29

Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätternstranden inom Ödeshögs Kommun. Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 80.

Artlista:

Blåsuga, knägräs, ljung, stagg, ängshavre, bockrot, mandelblom, rödklint, oxbär.

Äldre fynd: duvnäva, fältmalört, axveronika, harmynta.

Rödlistade arter:

-

Nr. 002:36 Ost Orrnäs damm

Naturvärdesklass: 1c

Naturvärdesbedömning:

Lövskog med framtida naturvärden som kan utvecklas med högre ålder.

Beskrivning:

På södra sidan Orrnäs damm finns en lövskog med luckigt trädsikt. Detta är första generationen skog sedan täktverksamheten upphört. Här växer främst medelålders björk, sälk och klibbal. En grov sälk är värd för myskbock att döma av gnaghål och hackspettars födosök efter larver.

Bibehållande av värden:

Låt lövet utveckla håligheter och död ved utan skötselåtgärder.

Skydd:

Strandskydd kring Orrnäsån gäller. Området ingår i ett riksintresse för naturvärden.

Referenser:

Fältbesök av Tomas Fasth 2016-10-18

Artlista:

Björk, sälk och klibbal, myskbock (spår).

Rödlistade arter:

-

Nr. 002:37 Orrnäsån uppströms dammen

Naturvärdesklass: 1b

Naturvärdesbedömning:

Lövträdsridå kring Orrnäsån med gamla hålträd av främst klibbal ger objektet dess naturvärde.

Beskrivning:

Söder om Orrnäs har ån ett ganska strömt lopp nedanför ett f.d. dämme. Uppströms dämmet fanns förr ytterligare en damm men här växer en alsumpskog sedan dämmet raserats (55). En alridå omger ån nedströms dämmet som rinner genom grund ravin. Åldern är överlag hög och här växer en del grova, ihåliga stammar. På en grovbarkig al växer hjälmrosklav. Vid sidan av ån finns även grov alm, knäckepil och hassel. Söder om ån finns en liten brant med lav- och mossflora av intresse. Det strömmande vattnet är ett säkert tillhåll för strömstare vissa årstider. Häckning har förekommit.

Den äldre bebyggelsen kring ån härrör från den industriella verksamhet som nyttjat fallhöjden mellan dammar som anlagts vid Orrnäsån och ger objektet även kulturhistoriska värden.

Bibehållande av värden:

Inga skötselåtgärder är nödvändiga utan spara trädridan och låt träden åldras. Fortsatt bete på norra sidan är positivt.

Skydd:

Strandskydd kring Orrnäsån gäller. Objektet ingår i ett riksintresse för naturvården.

Referenser:

Fältbesök av Tomas Fasth 2017-11-07

Artlista:

Klibbal, al, alm (*Ulmus glabra*, CR), knäckepil, hassel, piskbaronmossa, stenporella, traslav, slanklav, gulnål, hjämbrosklav (*Ramalina baltica*, NT).

Rödlistade arter:

hjämbrosklav (*Ramalina baltica*, NT)

alm (*Ulmus glabra*, CR)

Nr. 002:38 Orrnäsån Syd Orrnäs

Naturvärdesklass: 1c

Naturvärdesbedömning:

Alsumpskog kring å utan längre trädkontinuitet kan med tiden utveckla högre naturvärde.

Beskrivning:

Orrnäsbäcken rinner i översta delen av Orrnäs lugnt och närmast stillastående genom en alsumpskog. Skogen har uppkommit sedan dämmet raserats i nedre delen och dammen upphört. Trädskiktet är jämnårigt och ännu ganska ungt-medelålders. Floran bjuder på besksöta, svärdsilja, knölsyska och vattenveronika.

Bibehållande av värden:

Ingen skötsel utan låt träden åldras utan åtgärder.

Skydd:

Strandskydd kring Orrnäsån gäller. Området ingår i ett riksintresse för naturvården.

Referenser:

Fältbesök av Tomas Fasth 2017-11-07

Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätterstranden inom Ödeshögs Kommun. Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 89.

Artlista:

Al, besksöta, svärdsilja, knölsyska.

Äldre artfynd: vattenveronika.

Rödlistade arter:

-

Nr. 002:39 Orrnäs

Naturvärdesklass: 1b

Naturvärdesbedömning: Det höga naturvärdet är knutet till de gamla och mycket grova träden, bl.a. en av Vätterbrantens grövsta ekar som är värd för lavar, svampar och vedinsekter. Hagmarkens flora är däremot trivial men gårdsväxten bolmört är en gammal kulturväxt av intresse. Osäkert om den setts senare tid.

Beskrivning: Närmast söder om Orrnäs gård finns en öppen kultiverad betesmark. Några solitära jätteträd finns, bl.a. en ek som är drygt 2 m i diameter och en helt ihålig klibbal. I väster tätnar trädskiktet med ask och lönn. Här finns grova och ihåliga träd, bl.a. en lönn som är värd för skumticka. Jätteekens vitalitet är låg och den förefaller döende. Här finns gott om vedlevande insekter att döma gnaghål. På ännu kvarsittande bark växer gammelekslav och gul dropplav.

Bibehållande av värden: Fortsatt bete. Spara även döende och döda träd samt nedfallna grova grenar till vedinsekter och -svampar.

Skydd: Strandskyddet kring Orrnäsån gäller den södra delen av objektet. Samma del ingår i ett riksintresse för naturvärden.

Referenser: Fältbesök av Tomas Fasth 2017-11-07.

Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätternstranden inom Ödeshögs Kommun. Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 89.

Artlista: Ek, klibbal, ask (*Fraxinus excelsior*, EN), lönn, gammelekslav (*Lecanographa amylacea*, VU), gul dropplav (*Cliostomum corrugatum*, NT), skumticka (*Spongipellis spumeus*, NT).

Äldre artfynd: bolmört (*Hyoscyamus niger*, NT)

Rödlistade arter:

gammelekslav (*Lecanographa amylacea*, VU)

gul dropplav (*Cliostomum corrugatum*, NT)

skumticka (*Spongipellis spumeus*, NT)

ask (*Fraxinus excelsior*, EN)

bolmört (*Hyoscyamus niger*, NT)

Nr. 002:40 Mauritsberg

Naturvärdesklass: 1a

Naturvärdesbedömning: Nyckelbiotopkvalitet (Nyckelbiotop N 5003-1995).

Äldre ädellövskog. Stäppängsflora. Området hyser en rik landsnäcka fauna och är mycket skyddsvärt.

Beskrivning: Äldre ädellövskog. I sydvästra delen av området finns en blockig ravin som nära Vättern övergår i ett område med grova aspar, gamla oxlar och sälgar. Lundfloran är här rik: långsvingel, lundelm, lundbräsma, trolldruva, lungört, hässleklocka, stinksyska, murgröna, blåsippan och skogsvicker.

Stranden är hela vägen ganska brant och med ljung, kruståtel, liten blåklocka, flockfibbla och gullris som mest typiska växter. Bland klipporna vid stranden finns här och där rikare fläckar av stäppängsvegetation med t.ex. färgmåra, fältvädd och blodnäva.

Landsnäcka fauna är rik med bl.a. bukspolsnäcka (*Macrogastra ventricosa*, VU), bokskogsnäcka och klubbspolsnäcka.

Bibehållande av värden:

Skydd: Strandskydd gäller. Området ingår i ett riksintresse för naturvärden.

Alla skogsåtgärder i en nyckelbiotop är samrådspiktiga.

Referenser: Skogsstyrelsen, Östergötlands distrikt. Nyckelbiotop N 5003-1995.

Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätternstranden inom Ödeshögs Kommun. Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 65.

Databas för länsstyrelsens inventering av områden med höga naturvärden. Bearbetad av Olle Jonsson 2015.

Fältbesök av Ted von Proschwitz 2018.

Artlista: Asp, oxel, säl, långsvingel, lundelm, lundbräsma, trolldruva, lungört, hässleklocka, stinksyska, murgröna, blåsippan, skogsvicker, ljung, kruståtel, liten blåklocka, flockfibbla, gullris, färgmåra, fältvädd, blodnäva.

Bukspolsnäcka (*Macrogastra ventricosa*, VU), bokskogsnäcka, klubbspolsnäcka, större skogsglansnäcka, mindre barksnäcka, sidensnäcka.

Rödlistade arter:

bukspolsnäcka (*Macrogastera ventricosa*, VU)

Nr. 002:41 Mauritsberg

Naturvärdesklass: 1b

Naturvärdesbedömning: Högt naturvärde.

Beskrivning: Här växer berghällar med små inägor och hagmarker. Naturbetesmarkerna har en kalkpåverkad torrängsflora med bl.a. axveronika.

Bibehållande av värden:

Skydd: Strandskydd gäller. Området ingår i ett riksintresse för naturvården.

Referenser: Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätternstranden inom Ödeshögs Kommun. Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 65.

Databas för länsstyrelsens inventering av områden med höga naturvärden. Bearbetad av Olle Jonsson 2015.

Artlista: Axveronika, duvnäva, gulmåra, brudbröd, harmynta m.m.

Rödlistade arter: -

Nr. 002:42 Skrädeberg

Naturvärdesklass: 1a

Naturvärdesbedömning: Nyckelbiotop (N 5003-1995). Äldre ädellövskog. Bäck. Lundflora. Stäppängsflora.

Beskrivning: Vilda och svårtillgängliga branter nära Vättern. Lundgräsflora är mycket rik med arter som långsvingel, lundslok, kogsstarr och lundelm. I bergskanten kan man även hitta bergjohannesört, glansnäva, backglim m.m.

Stäppängsflora med bl.a. grusslok, fältvädd.

Bibehållande av värden:

Skydd: Strandskydd gäller. Området ingår i ett riksintresse för naturvården.

Alla skogsåtgärder i en nyckelbiotop är samrådspflichtiga.

Referenser: Skogsstyrelsen, Östergötlands distrikt. Nyckelbiotop N 5003-1995.

Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätternstranden inom Ödeshögs Kommun.

Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 63.

Databas för länsstyrelsens inventering av områden med höga naturvärden. Bearbetad av Olle Jonsson 2015.

Artlista: Långsvingel, lundslok, kogsstarr, lundelm, bergjohannesört, glansnäva, backglim, grusslok, fältvädd, m.m.

Rödlistade arter: -

Nr. 002:43 Skrädeberg

Naturvärdesklass: 1a

Naturvärdesbedömning: Mycket högt naturvärde. Naturbetesmarker med kalkpåverkad torrängsflora.

Beskrivning: På berget ovanför den rika lundbranten upptäcktes ett fint bestånd av gräset grusslok. Arten är sällsyn i Östergötland och finns för övrigt på Omberg och på några lokaler vid kusten.

Uppe på berget växer askar, ekar och björkar. Mellan busksnären öppnar sig gläntor med rika blomsterängar. Här växer axveronika, brudbröd, backnejlika, kungsmynta m.m.

I Östra delen av området finns en fuktsänka med klibbalskog. Här förekommer orkidéerna tvåblad, skogsnycklar, älgört, kärrfibbla m.m.

Bibehållande av värden:

Skydd: Strandskydd gäller. Området ingår i ett riksintresse för naturvården.

Referenser: Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätterstranden inom Ödeshögs Kommun. Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 63.

Databas för länsstyrelsens inventering av områden med höga naturvärden. Bearbetad av Olle Jonsson 2015.

Artlista: Grusslok, fältvädd, färgmåra, grusbräcka, backklöver (*Trifolium montanum*, NT), blodnäva, harmynta, oxbär, axveronika, brudbröd, backnejlika, kungsmynta, backnejlika. Ask (*Fraxinus excelsior*, EN), klibbal, ek och björk.

Tvåblad, skogsnycklar, älgört, kärrfibbla m.m.

Rödlistade arter:

ask (*Fraxinus excelsior*, EN)

backklöver (*Trifolium montanum*, NT)

Nr. 002:44 Skrädeberg

Naturvärdesklass: 1a

Naturvärdesbedömning: Nyckelbiotop (N 3015-1998). Ett av de värdefullaste områdena utmed Vätterstranden. Med en mångfald av olika biotoper: Askdominerad ädellövskog, bäckraviner, blockiga rasbranter. Området inhyser hamlade träd, lundflora, stäppängsflora och strandklippor. Värdefull lundbiotop med förekomst av bl. a. större barksnäcka (*Ena montana*, NT) och bukspolsnäcka (*Macrogastera ventricosa*, NT) som är mycket skyddsvärd.

Beskrivning: Nedanför en nord-sydlig bergbrant som löper genom området finns en plåtå nära Vättern med ädellövskog som domineras av ask med inslag av björk, klibbal, asp, lönn och ek. I bergbranten klänger åldriga och krokiga lindar. Nästan hela den delvis fuktiga plåtån nedanför bergbranten har förr brukats som slåtteräng (enligt skifteskarta från 1857). Området var då förmodligen mycket öppnare med spridda hamlade askar och almar.

Markfloran är lundartad: på våren kommer svalört, vit- och blåsippor, smånunneört, vätteros, sloknunneörten m.m., senare visar sig bl.a. trolldruva, lundelm, skogsstarr.

Exklusive landsnäckeafauna med större barksnäcka (*Ena montana*, NT), bukspolsnäcka (*Macrogastera ventricosa*, NT) och bokskogssnäcka, mindre barksnäcka, klubbspolsnäcka, större skogsglanssnäcka.

Klipporna intill stranden hyser en mycket rik stäppängsflora med förekomst av bl.a. fältvädd, blodnäva, axveronika, backklöver (*Trifolium montanum*, NT).

På de fuktiga klipporna vid Skrädebergshamn växer majviva (*Primula farinosa*, NT), blåtåtel, hirsstarr och ängsstarr (*Carex hostiana*, NT).

Området verkar mycket tilldragande för lövskogsfåglar. Här finns grönsångare, gröngöling, gärdsmyg, härmsångare och stenknäck, flugsnappare.

Även moss- och lavfloran är rik (almlav, savlundlav, rosa skärelav, brunskafad blekspik m.m.)

Bibehållande av värden:

Skydd: Strandskydd gäller. Området ingår i ett riksintresse för naturvården.

Alla skogsåtgärder i en nyckelbiotop är samrådspflichtiga.

Referenser: Skogsstyrelsen, Östergötlands distrikt. Nyckelbiotop N 3015-1998.

Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätterstranden inom Ödeshögs Kommun.

Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 62.

Databas för länsstyrelsens inventering av områden med höga naturvärden. Bearbetad av Olle Jonsson 2015.

Fältbesök av Ted von Proschwitz 2017.

Artlista: Ask (*Fraxinus excelsior*, EN), alm (*Ulmus glabra*, CR), björk, klibbal, asp, lönn, lind och ek.

Svalört, vit- och blåsippor, smånunneört, vätteros, sloknunneört, trolldruva, svart trolldruva, hässleklocka, tandrot, lundelm, lundbräsma, tvåblad, storrams, underviol, skogsstarr, fältvädd, blodnäva, axveronika, backklöver (*Trifolium montanum*, NT), majviva (*Primula farinosa*, NT), blåtåtel, hirsstarr, ängsstarr (*Carex hostiana*, NT).

Fåglar: grönsångare, gröngöling (*Picus viridis*, NT), gärdsmyg, härmsångare, stenknäck, flugsnappare.

Landsnäckefauna: större barksnäcka (*Ena montana*, NT), bukspolsnäcka (*Macrogastera ventricosa*, NT), bokskogssnäcka, mindre barksnäcka, klubbspolsnäcka, större skogsglanssnäcka.

Lavar och mossar: Almlav (*Gyalecta ulmi*, VU), savlundlav (*Bacidia incompta*, EN), liten punktlav, grå punktlav, lönnlav, klosterlav (*Biatoridium monasteriense*, VU), vitskivlav, gulnål smalskaftslav (*Chaenotheca gracilentia*, VU), parknål (*Chaenotheca hispidula*, NT), brun nållav, storsporig kraterlav (*Gyalecta derivata*, EN), blek kraterlav (*Gyalecta flotowii*, VU), mjölig klotterlav, stiftklotterlav (*Opegrapha vermicellifera*, NT), rosa skärelav (*Schismatomma pericleum*, NT), brunskafad blekspik (*Sclerophora farinacea*, VU), gulvit blekspik (*Sclerophora pallida*, VU).

Rödlistade arter:

ask (*Fraxinus excelsior*, EN)

alm (*Ulmus glabra*, CR)

backklöver (*Trifolium montanum*, NT)

majviva (*Primula farinosa*, NT)

ängsstarr (*Carex hostiana*, NT)

gröngöling (*Picus viridis*, NT)

större barksnäcka (*Ena montana*, NT)

bukspolsnäcka (*Macrogastera ventricosa*, NT)

almlav (*Gyalecta ulmi*, VU)

savlundlav (*Bacidia incompta*, EN)

rosa skärelav (*Schismatomma pericleum*, NT)

brunskafad blekspik (*Sclerophora farinacea*, VU)

gulvit blekspik (*Sclerophora pallida*, VU)

klosterlav (*Biatoridium monasteriense*, VU)

gulnål smalskaftslav (*Chaenotheca gracilentia*, VU)

parknål (*Chaenotheca hispidula*, NT)

storsporig kraterlav (*Gyalecta derivata*, EN)

blek kraterlav (*Gyalecta flotowii*, VU)

stiftklotterlav (*Opegrapha vermicellifera*, NT)

Nr. 002:45 Skrädeberg

Naturvärdesklass: 1b

Naturvärdesbedömning: Högt naturvärde. Betad ekhagmark. Mycket skyddsvärt p.g.a. av en exklusiv landsnäckefauna, därav den höga klassningen.

Beskrivning: En betad ekhagmark med busksnår av nypon, hagtorn m.m. i södra delarna förekommer spenört, slätterfibbla och backklöver (*Trifolium montanum*, NT).

Norra delen på Vätterbranterna hyser en exklusiv landsnäckefauna: större barksnäcka (*Ena montana*, NT), bukspolsnäcka (*Macrogastera ventricosa*, NT), bokskogssnäcka, klubbspolsnäcka och större skogsglanssnäcka.

Bibehållande av värden:

Skydd: Strandskydd gäller den större delen av objektet. Området ingår i ett riksintresse för naturvärden.

Alla skogsåtgärder i en nyckelbiotop är samrådspfiktiga.

Referenser: Skogsstyrelsen, Östergötlands distrikt. Nyckelbiotop N 3015-1998 (västra kanten).

Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätternstranden inom Ödeshögs Kommun.

Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 62.

Databas för länsstyrelsens inventering av områden med höga naturvärden. Bearbetad av Olle Jonsson 2015.

Fältbesök av Ted von Proschwitz 2017.

Artlista: Eklav, spenört, slätterfibbla (*Hypochaeris maculata*, VU) och backklöver (*Trifolium montanum*, NT).

Landsnäckor: större barksnäcka (*Ena montana*, NT), bukspolsnäcka (*Macrogastera ventricosa*, NT) och bokskogssnäcka, klubbspolsnäcka, större skogsglanssnäcka.

Rödlistade arter:

slätterfibbla (*Hypochaeris maculata*, VU)

backklöver (*Trifolium montanum*, NT)

större barksnäcka (*Ena montana*, NT)

bukspolsnäcka (*Macrogastera ventricosa*, NT)

Nr. 002:46 Skrädeberg

Naturvärdesklass: 1a

Naturvärdesbedömning: Nyckelbiotop (N 5000-1995). Skog i brant och platå. I skogen hamlade träd och rik lundflora och på klipporna rik stäppängsflora.

Beskrivning: Branter mot Vättern och en platå med blandskog av gran, tall, björk, ask och oxel. Urskogsartad med gott om döda granar och halvdöda gamla oxlar. Inslag av hamlade almar, asp och sälg. Bitvis gott om hassel. Rik lundflora med bl.a. lundbräsma, skogsstarr, trolldruva, lundelm, skogsnycklar.

Vid stranden finns klippängar med rik stäppängsvegetation. Här växer fältvädd, axveronika, blodnäva, backtimjan, guldmossa, m.m.

Bibehållande av värden:

Skydd: Strandskydd gäller. Området ingår i ett riksintresse för naturvärden.

Alla skogsåtgärder i en nyckelbiotop är samrådspfiktiga.

Referenser: Skogsstyrelsen, Östergötlands distrikt. Nyckelbiotop N 5000-1995.

Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätternstranden inom Ödeshögs Kommun.

Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 56.

Databas för länsstyrelsens inventering av områden med höga naturvärden. Bearbetad av Olle Jonsson 2015.

Artlista: Gran, tall, björk, ask (*Fraxinus excelsior*, EN), oxel, alm (*Ulmus glabra*, CR), asp, sälg, hassel, lundbräsma, skogsstarr, trolldruva, lundelm, skogsnycklar, fältvädd, axveronika, blodnäva, backtimjan (*Thymus serpyllum*, NT), guldmossa, m.m.

Rödlistade arter:

ask (*Fraxinus excelsior*, EN)

alm (*Ulmus glabra*, CR)

backtimjan (*Thymus serpyllum*, NT)

Nr. 002:47 Skrädeberg

Naturvärdesklass: 1a

Naturvärdesbedömning: Mycket högt naturvärde. Odlingslandskap med hagmarker och småtegar. Lundflora. Ängs- och brynflora. Stäppängsflora.

Beskrivning: högt belägna betesmarker med ask som dominerar i trädsiktet, även inslag av alm, ek och hassel vid rösen. Bland buskarna finns en, nypon m.m.

Rik stäppängsflora särskilt kring berghällar, bl.a. axveronika, vildlin, backnejlika, solvända etc. Västerut förekommer även fältvädd, guldmossa och natt och dag.

Den norra delen hyser höga naturvärden kopplade till ädellövskog och lundflora. (Se områdets 5 beskrivning).

I norra delen har bukspolsnäcka (*Macrogastera ventricosa*, NT) påträffats och även klubbspolsnäcka även om det mest troligen är en enstaka restförekomst (ej typisk biotop), Biotopen är klart skyddsvärt när det gäller landsnäckeafauna.

Bibehållande av värden:

Skydd: Strandskydd gäller. Området ingår i ett riksintresse för naturvården.

Referenser: Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätternstranden inom Ödeshögs Kommun. Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 57, 62.

Databas för länsstyrelsens inventering av områden med höga naturvärden. Bearbetad av Olle Jonsson 2015.

Fältbesök av Ted von Proschwitz 2017.

Artlista: Ask (*Fraxinus excelsior*, EN), alm (*Ulmus glabra*, CR), ek och hassel, en, nypon, axveronika, vildlin, backnejlika, solvända, fältvädd, guldmossa och natt och dag, bukspolsnäcka (*Macrogastera ventricosa*, NT), klubbspolsnäcka, m.m.

Rödlistade arter:

ask (*Fraxinus excelsior*, EN)

alm (*Ulmus glabra*, CR)

bukspolsnäcka (*Macrogastera ventricosa*, NT)

Nr. 002:48 Sunneryd

Naturvärdesklass: 1a

Naturvärdesbedömning: Nyckelbiotop (N 5000-1995). Barrskogsbevuxna branter med inslag av stäppängsflora och fläckar med lundvegetation. Förekomsten av en rik landsnäckeafauna gör området mycket skyddsvärt.

Beskrivning: Branter mot Vättern bevuxna med tall. I södra delen finns på en platå i branten asp-björkskog med inslag av oxel och säl. Här finns lundvegetation med bl.a. lungört, lundelm, lundbräsma och glansnäva.

I branterna finns vackra klippängar med fläckvis mycket rik stäppängsvegetation, t.ex. fältvädd, axveronika, brudbröd, blodnäva och kungsmymta.

Intill en kalkrik liten bäck finns kalkkärrsväxter som tagelsäv, slank- och hirsstarr.

Bland ländsnäckorna förekommer bukspolsnäcka (*Macrogastera ventricosa*, NT), större bokskogsnäcka, mindre barksnäcka klubbspolsnäcka och större skogsglanssnäcka.

Bibehållande av värden:

Skydd: Strandskydd gäller. Området ingår i ett riksintresse för naturvården.

Alla skogsåtgärder i en nyckelbiotop är samrådspflichtiga.

Referenser: Skogsstyrelsen, Östergötlands distrikt. Nyckelbiotop N 5000-1995.

Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätternstranden inom Ödeshögs Kommun.

Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 50.

Databas för länsstyrelsens inventering av områden med höga naturvärden. Bearbetad av Olle Jonsson 2015.

Fältbesök av Ted von Proschwitz 2018.

Artlista: Björk, ask (*Fraxinus excelsior*, EN), tall, oxel, sälg, lungört, lundelm, lundbräsa, glansnäva, fältvädd, axveronika, brudbröd, blodnäva, kungsmymta, tagelsäv, slank- och hirsstarr.

Bukspolsnäcka (*Macrogastera ventricosa*, NT), större bokskogssnäcka, mindre barksnäcka, klubbspolsnäcka och större skogsglanssnäcka.

Rödlistade arter:

ask (*Fraxinus excelsior*, EN)

bukspolsnäcka (*Macrogastera ventricosa*, NT)

Nr. 002:49 Sunneryd

Naturvärdesklass: 1a

Naturvärdesbedömning: Mycket högt naturvärde. Odlingslandskap med hagmarker och småtegar. Lundflora. Ängs- och brynflora. Stäppängsflora.

Beskrivning: Ett odlingslandskap med hagmarker, små åkrar och inägor som slingrar sig mellan rösen och berg. Längs bergskanter och vid odlingsrösen växer ask, alm, ek, asp, lind och hassel. I tätare partier finns rik lundflora (t.ex. lundelm, glansnäva, trolldruva, lungört hässleklocka).

På ängarna växer tvåblad, svinrot, ormrot, ängssyra, skogsnycklar, korskovall, m.m. Spenört förekommer väldigt rikligt här.

Ett annat intressant fynd är natt och dag som är knuten till lövängar och lunder i länets östra delar.

Nära berghällar finns stäppängsvegetation med bl.a. brudbröd, solvända, axveronika och backnejlika.

För ca 200 år sen utnyttjades markerna som slåtterängar.

Bibehållande av värden:

Skydd: Strandskydd gäller. Området ingår i ett riksintresse för naturvärden.

Referenser: Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätternstranden inom Ödeshögs Kommun. Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 51.

Databas för länsstyrelsens inventering av områden med höga naturvärden. Bearbetad av Olle Jonsson 2015.

Artlista: Ask (*Fraxinus excelsior*, EN), alm (*Ulmus glabra*, CR), ek, asp, lind, hassel, lundelm, glansnäva, trolldruva, lungört, hässleklocka, tvåblad, svinrot, ormrot, ängssyra, skogsnycklar, korskovall (*Melampyrum cristatum*, NT), spenört, brudbröd, solvända, axveronika, backnejlika, m.m.

Rödlistade arter:

ask (*Fraxinus excelsior*, EN)

alm (*Ulmus glabra*, CR)

korskovall (*Melampyrum cristatum*, NT)

Nr. 002:50 Sunneryds hällmarkstallskog

Naturvärdesklass: 1a

Naturvärdesbedömning: Nyckelbiotopskvalitet. Barrskog sedan tidigare är en registrerad nyckelbiotop (N 312-1998). Utvidgat i öster, norr och söder. Här finns naturskogskvalitéer och den hotade laven liten blekspik (sårbar, VU). Skogen har lång kontinuitet. Även storleken motiverar klassningen. Området ligger strax utanför riksintresset för naturvård. En liten flik når Hårstorp.

Beskrivning: Ett ovanligt stort barrskogsområde med naturskogskvalitéer. Här finns ett antal ovanliga lavar och mossor. På en gammal asp hittades den rödlistade laven liten blekspik (VU). Närmast Turistvägen i NV finns murgröna på ett par tallar. Denna del har tydligt betats in i sen tid (taggtråd). I Östra delen finns en nyanlagd skogsbilväg (utanför ordinarie gräns) som används för att hämta brännved och lämna äpplen till älgar. Där den slutar har en lucka huggits (tall, al och gran). En annan lucka finns intill älgtoorn.

På bergsryggar växer grova, gamla tallar. I sänkor finns små myrar. Framförallt i öster finns även björk och al på socklar. Det finns inslag av gamla torrtallar och mycket död ved i form av lågor. En del grov, gammal asp förekommer också. Även området öster om aktuell skog har liknande kvalitéer men den är gallrad. Det är ett område lämpligt för skogshöns. Tjäder har setts i området. I övrigt finns ett antal ovanliga mossor och lavar.

Bibehållande av värden: De mycket höga naturvärdena kommer att bevaras om området lämnas orört. Träd som faller här bör lämnas kvar.

Skydd: Alla skogsåtgärder i en nyckelbiotop är samrådspliktiga.

Referenser: Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätterstranden inom Ödeshögs Kommun. Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 46.

Skogsstyrelsen, Östergötlands distrikt. Nyckelbiotop N 312-1998.

Databas för länsstyrelsens inventering av områden med höga naturvärden. Bearbetad av Olle Jonsson 2015.

Fältbesök av Hagström och Henriksson 2013.

Fältbesök av Christer Wiking aug. 2016.

Artlista: Tall, gran, klibbal, asp, skuggblåslav, liten blekspik (*Sclerophora peronella*, VU), gammelgranslav, långfliksmossa, talticka (*Phellinus pini*, NT), korallav, missne, murgröna, vågig sidenmossa, tjäder.

I lövkärret: blåmossa.

Rödlistade arter:

liten blekspik (*Sclerophora peronella*, VU)

talticka (*Phellinus pini*, NT)

Nr. 002:51 Grönäng

Naturvärdesklass: 1b

Naturvärdesbedömning: Nyckelbiotopskvalitet. Objekt med naturvärden (N 313-1998).

Beskrivning: Vätterstranden. Ej närmare inventerat mycket brant brink med tall främst.

Skydd: Strandskydd gäller. Området ingår i ett riksintresse för naturvården.

Bibehållande av värden:

Referenser: Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätterstranden inom Ödeshögs Kommun. Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 47.

Skogsstyrelsen, Östergötlands distrikt. Objekt med naturvärden N 313-1998.

Databas för länsstyrelsens inventering av områden med höga naturvärden. Bearbetad av Olle Jonsson 2015.

Artlista: Hässleklocka, sårlåka, svart trolldruva.

Rödlistade arter: -

Nr. 002:52 Grönäng

Naturvärdesklass: 1c

Naturvärdesbedömning: Utvecklingsmark.

Beskrivning: Gles björkhage som nyligen röjts fram på en smal hylla mellan Vätterstranden och början av branten. Inga värden vare sig i träd- eller fältskikt.

Skydd: Strandskydd gäller. Området ingår i ett riksintresse för naturvården.

Bibehållande av värden:

Referenser: Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätternstranden inom Ödeshögs Kommun. Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 47.

Skogsstyrelsen, Östergötlands distrikt. Objekt med naturvärden N 313-1998.

Databas för länsstyrelsens inventering av områden med höga naturvärden. Bearbetad av Olle Jonsson 2015.

Artlista: Hässleklocka, sårläka, svart trolldruva.

Rödlistade arter: -

Nr. 002:53 Grönlund

Naturvärdesklass: 1b

Naturvärdesbedömning: Naturvärdesobjektskvalitet. Norra delen är en nyckelbiotop (N 312-1998).

Beskrivning: Hällmarkskog med ek och tall. Sönderbrutet och i sprickor även mer produktiv mark med gran. Gott om lodytor. Död tallved och en del gamla senväxta tallar finns. På rönn sågs fällmossa.

Skydd: Området ingår i ett riksintresse för naturvården. Alla skogsåtgärder i en nyckelbiotop är samrådspfiktiga.

Bibehållande av värden:

Referenser: Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätternstranden inom Ödeshögs Kommun. Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 39, 46.

Skogsstyrelsen, Östergötlands distrikt. Nyckelbiotop N 312-1998.

Databas för länsstyrelsens inventering av områden med höga naturvärden. Bearbetad av Olle Jonsson 2015.

Artlista: Ek, tall, gran, fällmossa.

Rödlistade arter: -

Nr. 002:54 Grönlund

Naturvärdesklass: 1b

Naturvärdesbedömning: Nyckelbiotopskvalitet. Nyckelbiotop (N 1228-2000).

Beskrivning: Lövlund och lövsumpskog mellan turistvägen och en åker som gränsar mot kärnområdet Starkt bruten terräng där små lodytor finns överallt. Dominerande träd är al på stora socklar, glasbjörk, ek och ask. Alm förekommer med några äldre träd. Gott om död ved, särskilt i sumpiga delen och buskar i bryn mot hållar. Mot turistvägen växer rikligt med murgröna på ask och oxel. Delvis gallrat i norr, viss påverkan från vägen och en kraftledning genom området.

Skydd: Området ingår i ett riksintresse för naturvården.

Alla skogsåtgärder i en nyckelbiotop är samrådspfiktiga.

Bibehållande av värden: Orört.

Referenser: Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätternstranden inom Ödeshögs Kommun. Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 45.

Skogsstyrelsen, Östergötlands distrikt. Nyckelbiotop N 1228-2000.

Databas för länsstyrelsens inventering av områden med höga naturvärden. Bearbetad av Olle Jonsson 2015.

Artlista: Guldlockmossa, platt fjädermossa, grov baronmossa, fällmossa, traslav, svartöra, lippfrullania, murgröna, ask (*Fraxinus excelsior*, EN), oxel, glasbjörk, ek, al, alm (*Ulmus glabra*, CR).

Rödlistade arter:

Ask (*Fraxinus excelsior*, EN)

Alm (*Ulmus glabra*, CR)

Nr. 002:55 Hårstorp

Naturvärdesklass: 1b

Naturvärdesbedömning: Nyckelbiotopskvalitet. Nyckelbiotop (N 1233-2000).

Beskrivning: Lövrik barrskog i västsluttning med avsatser, sprickor och branter. Högst upp ren tallskog annars blandat med gran, björk, asp och ek. Död ved vanligt av alla trädslag. Mest produktivt. Liten del tillhör Sunneryd. Här finns en reliktböck med larvgångar och utgångshål på senväxt gammal tall.

Skydd: Området ingår i ett riksintresse för naturvården.

Alla skogsåtgärder i en nyckelbiotop är samrådspiktiga.

Bibehållande av värden:

Referenser: Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätternstranden inom Ödeshögs Kommun. Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 39.

Skogsstyrelsen, Östergötlands distrikt. Nyckelbiotop N 1233-2000.

Databas för länsstyrelsens inventering av områden med höga naturvärden. Bearbetad av Olle Jonsson 2015.

Artlista: Gran, björk, asp och ek, tall, västlig hakmossa, krushättemossa, krusig ulota.

Rödlistade arter: -

Nr. 002:56 Hårstorp

Naturvärdesklass: 1c

Naturvärdesbedömning: Naturvärdesobjektskvalitet. Tallskog naturvärdesobjekt (N 1229 - 2000).

Beskrivning: I sprickdalar växer även gran och klibbal. Ganska god förekomst av död ved. Hög ålder hos tall.

Skydd:

Bibehållande av värden: Orört.

Referenser: Skogsstyrelsen, Östergötlands distrikt. Objekt med naturvärden N 1229 -2000.

Databas för länsstyrelsens inventering av områden med höga naturvärden. Bearbetad av Olle Jonsson 2015.

Artlista: Gran, klibbal, tall.

Rödlistade arter: -

Nr. 002:57 Hårstorp

Naturvärdesklass: 1b

Naturvärdesbedömning: Naturvärdesobjektskvalitet. Naturvärdesobjekt (objekt med naturvärden N 1230-2000).

Beskrivning: Alsumpskog och lövlund. Gammal hassel, grov sälg, alm, ask och ek.

Skydd: Området ingår i ett riksintresse för naturvården.

Bibehållande av värden:

Referenser:

Skogsstyrelsen, Östergötlands distrikt. Objekt med naturvärden N 1230-2000.

Databas för länsstyrelsens inventering av områden med höga naturvärden. Bearbetad av Olle Jonsson 2015.

Artlista: Skogs-, slok- och skärmstarr, krusig ulota, porella, hassel, al, grov sälg, alm (*Ulmus glabra*, CR), ask (*Fraxinus excelsior*, EN) och ek.

Rödlistade arter: -

Ask (*Fraxinus excelsior*, EN)

alm (*Ulmus glabra*, CR)

Nr. 002:58 Hårstorp

Naturvärdesklass: 1b

Naturvärdesbedömning: Naturvärdesobjektskvalitet. Naturvärdesobjekt (N 1326-2000).

Beskrivning: Tallskog med en del hållmarker. I öster en del gran.

Skydd: Området ingår i ett riksintresse för naturvården.

Bibehållande av värden:

Referenser: Skogsstyrelsen, Östergötlands distrikt. Objekt med naturvärden N 1326-2000.

Databas för länsstyrelsens inventering av områden med höga naturvärden. Bearbetad av Olle Jonsson 2015.

Artlista: Gran, tall, gammelgranslav.

Rödlistade arter: -

Nr. 002:59 Grönängs bäcklund

Naturvärdesklass: 1b

Naturvärdesbedömning: Naturvärdesobjektskvalitet. Naturvärdesobjekt (N 305-1998).

En lundartad miljö med al intill en bäck är biologiskt rik. Fuktigheten runt bäcken ger en stabil miljö. Trädslagsvariationen och vissa växter motiverar klassningen.

Beskrivning: En skogsbäck, Sunnerydsbäcken, som mynnar i Vättern och kommer från markerna öster om Kushult och Rossholmen ligger ca 6 km söder om Ödeshög samhälle och har i vissa handlingar kallats för Tuggarpsbäcken. Detta är för de flesta ett okänt namn ty Tuggarp ligger i Småland strax söder om länsgränsen. Denna bäck passerar under gamla "riksettan" vid Grönäng och öster om vägen finns ett område nära bäcken som mest är bevuxet med klibbal och ädla lövträd. Inslag av ask, ek och alm finns alltså. Floran är lundartad. Bäcken rinner bitvis mellan bergklackar. Södra delen naturligt flack fåra genom betad hage, delvis sumpigt. Högst upp i området är fåran också sprängd. Uppströms objektet tar ett nytt landskap vid med nygravda dammar.

Skydd: Strandskydd gäller. I området gäller markavvattningsförbud.

Ytterligare kunskap: Lavar, mossor, tickor, snäckor m.m. bör inventeras sommartid.

Bibehållande av värden: Området borde lämnas för fri utveckling.

Referenser: Skogsstyrelsen, Östergötlands distrikt. Objekt med naturvärden N 305-1998.

Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätternstranden inom Ödeshögs Kommun.

Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 49.

Fältbesök av Hagström och Henriksson 2013.

Databas för länsstyrelsens inventering av områden med höga naturvärden. Bearbetad av Olle Jonsson 2015.

Fältbesök av Christer Wiking aug 2016.

Atlista:

Klibbalbård, ask (*Fraxinus excelsior*, EN), ek, alm (*Ulmus glabra*, CR), älgört, kärrfibbla, lundelm, svart trolldruva, stinksyska, strätta, olvon, blåsippa, lungört, hässleklocka, skogssäv, näckmossa m.m.

Rödlistade arter:

Ask (*Fraxinus excelsior*, EN)

Alm (*Ulmus glabra*, CR)

Nr. 002:60 Grönäng

Naturvärdesklass: 1b

Naturvärdesbedömning: I stort sett hela området är en nyckelbiotop (N 314-1998). Skogsbäck mellan riksettan och Vättern. I övre delen flackt och sumpigt med klibbal. Nedre delen faller den i etapper över berghällar kantat av ask och alm.

Beskrivning: En lugnt flytande bäck som sista biten nära Vättern störtar ner i en brant och blockig ravin. I det branta partiet växer klibbal, alm, gran och tall. Urskogsartat med bl.a. stora kullfallna granar.

I övriga delar omges bäcken av en klibbalbård.

Ingen av de mer intressanta landsnäckarterna påträffades 2017.

Skydd: Strandskydd gäller. Området ingår i ett riksintresse för naturvården.

Alla skogsåtgärder i en nyckelbiotop är samrådspfiktiga.

Bibehållande av värden: Om naturvärdena ska bevaras och öka så bör området lämnas orört. Träd som faller här bör lämnas kvar.

Referenser: Skogsstyrelsen, Östergötlands distrikt. Nyckelbiotop N 314-1998.

Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätternstranden inom Ödeshögs Kommun.

Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 49.

Databas för länsstyrelsens inventering av områden med höga naturvärden. Bearbetad av Olle Jonsson 2015.

Fältbesök av Ted von Proschwitz 2017.

Artlista: Ask (*Fraxinus excelsior*, EN), klibbal, alm (*Ulmus glabra*, CR), gran och tall, älgört, kärrfibbla, lundelm, trolldruva, blåsippa, lungört, hässleklocka, skogssäv, näckmossa m.m.

Landsnäckor: mindre barksnäcka, större skogsglanssnäcka.

Rödlistade arter: -

Ask (*Fraxinus excelsior*, EN)

alm (*Ulmus glabra*, CR)

Nr. 002:61 Grännavägen Blå Grind

Naturvärdesklass: 1b

Naturvärdesbedömning: Nyckelbiotopskvalitet. Den södra delen ingår i en nyckelbiotop (N 304-1998). Rasbrant med stor blandning av ädellövträd.

Beskrivning: Alm dominerar men vanliga är även ask, lind och lönn. Grova träd förekommer av ask, alm, lind, rönn och oxel. Linden har hamlats. Almen är gammal med epifytrik bark.

Skydd: Strandskydd gäller. Området ingår i ett riksintresse för naturvården.

Alla skogsåtgärder i en nyckelbiotop är samrådspfiktiga.

Bibehållande av värden:

Referenser: Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätternstranden inom Ödeshögs Kommun. Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 45.

Skogsstyrelsen, Östergötlands distrikt. Nyckelbiotop N 304-1998.

Databas för länsstyrelsens inventering av områden med höga naturvärden. Bearbetad av Olle Jonsson 2015.

Artlista: Ask (*Fraxinus excelsior*, EN), alm (*Ulmus glabra*, CR), lind, lönn, oxel, rönn.

Fällmossa, grov och platt fjädermossa, porella, grov baronmossa, trubbfjädermossa, guldockmossa, gulvit blekspik (*Sclerophora pallida*, VU), lönnlav, underviol, myskbock, svartöra (*Auricularia mesenterica*, NT), tegelticka (artlistan ej jämförd med registrerade).

I en nyckelbiotop: strävlost (*Bromopsis benekenii*, NT), lundbräsma, större barksnäcka (*Ena montana*, NT), murgröna, vätteros, tvåblad, bukspolsnäcka (*Macrogastera ventricosa*, VU), sårläka.

Rödlistade arter:

Ask (*Fraxinus excelsior*, EN)
alm (*Ulmus glabra*, CR)
gulvit blekspik (*Sclerophora pallida*, VU)
svartöra (*Auricularia mesenterica*, NT)
strävlost (*Bromopsis benekenii*, NT)
större barksnäcka (*Ena montana*, NT)
bukspolsnäcka (*Macrogastera ventricosa*, VU)

Nr. 002:62 Västralid

Naturvärdesklass: 1b

Naturvärdesbedömning: Nyckelbiotop (N 304-1998).

Beskrivning: Till största delen ädellövlund med dominans av alm. Vanliga är även björk och ask. Närmast Vättern en brink med gråal och asp. Rikligt med hassel. Enstaka gammal tall och hamlingsträd av ask.

En rik lundflora med bl.a. strävlost och lundskafting.

Skydd: Strandskydd gäller. Området ingår i ett riksintresse för naturvården.

Alla skogsåtgärder i en nyckelbiotop är samrådspfiktiga.

Bibehållande av värden:

Referenser: Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätternstranden inom Ödeshögs Kommun. Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 45.

Skogsstyrelsen, Östergötlands distrikt. Nyckelbiotop N 304-1998

Databas för länsstyrelsens inventering av områden med höga naturvärden. Bearbetad av Olle Jonsson 2015.

Artlista: alm (*Ulmus glabra*, CR), björk, ask (*Fraxinus excelsior*, EN), gråal, hassel, tall och asp, strävlost (*Bromopsis benekenii*, NT), lundskafting.

I en nyckelbiotop: strävlost (*Bromopsis benekenii*, NT), lundbräsma, större barksnäcka (*Ena montana*, NT), murgröna, vätteros, tvåblad, bukspolsnäcka (*Macrogastera ventricosa*, VU), sårläka.

Rödlistade arter:

alm (*Ulmus glabra*, CR)
ask (*Fraxinus excelsior*, EN)
strävlost (*Bromopsis benekenii*, NT)
större barksnäcka (*Ena montana*, NT)
bukspolsnäcka (*Macrogastera ventricosa*, VU)

Nr. 002:63 Västralid

Naturvärdesklass: 1b

Naturvärdesbedömning: Nyckelbiotop (N 304-1998). Löväng av vid Västralid. Registrerad nyckelbiotop men av annan typ. Mycket skyddsvärd ur landsnäckefaunas synpunkt.

Beskrivning: Slåtterytorerna är till 90 % gamla åkerytor och har till stor del lundvegetation. Närmast huset buskrika bryn. Minst 7 grova hamlade askar i ängen och en grov hamlad alm. Stammarna är ihåliga med mulm. Grova träd förekommer även av asp, oxel, björk, lind och tall. Återhamla gärna och skapa nya hamlingsträd som efterträdare.

Södra delen är en värdefull lundbiotop med förekomst av större barksnäcka och bokskogssnäcka. Mycket skyddsvärd.

Skydd: Strandskydd gäller. Området ingår i ett riksintresse för naturvården.

Alla skogsåtgärder i en nyckelbiotop är samrådspfiktiga.

Bibehållande av värden:

Referenser: Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätternstranden inom Ödeshögs Kommun. Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 45.

Skogsstyrelsen, Östergötlands distrikt. Nyckelbiotop N 304-1998.

Databas för länsstyrelsens inventering av områden med höga naturvärden. Bearbetad av Olle Jonsson 2015.

Ted von Proschwitz 2017.

Artlista: Ask (*Fraxinus excelsior*, EN), alm (*Ulmus glabra*, CR), oxel, björk, lind, tall, porella, grov och liten baronmossa, guldlockmossa, slanklav, gulvit blekspik (*Sclerophora pallida*, VU), vitskivlav, almlav (*Gyalecta ulmi*, VU), lundskafing och strävlost (*Bromopsis benekenii*, NT) (bägge rikliga). Artlista ej jämförd med redan reg.

Landsnäckor: busksnäcka, större barksnäcka (*Ena montana*, NT), bokskogssnäcka.

Rödlistade arter:

alm (*Ulmus glabra*, CR)

ask (*Fraxinus excelsior*, EN)

almlav (*Gyalecta ulmi*, VU)

gulvit blekspik (*Sclerophora pallida*, VU)

strävlost (*Bromopsis benekenii*, NT)

större barksnäcka (*Ena montana*, NT)

Nr. 002:64 Västralid

Naturvärdesklass: 1a

Naturvärdesbedömning: Nyckelbiotopkvalitet (södra delen) samt ingår i Natura 2000-nätverk (Vida Vättern, Nr. 507 i Ödeshögs naturvårdsprogram). Registrerad nyckelbiotop (N 304-1998). Mycket skyddsvärd ur landsnäckefaunas synpunkt.

Beskrivning: Ädellövskog i skarp sluttning mot Vättern. Lundflora.

Norra delen är en värdefull lundbiotop med förekomst av större barksnäcka samt bokskogssnäcka och är därmed mycket skyddsvärd.

Skydd: Strandskydd gäller. Området ingår i ett riksintresse för naturvården.

Alla skogsåtgärder i en nyckelbiotop är samrådspfiktiga.

Bibehållande av värden:

Referenser: Skogsstyrelsen, Östergötlands distrikt. Nyckelbiotop N 304-1998.

Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätternstranden inom Ödeshögs Kommun.

Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 45 (södra delen).

Databas för länsstyrelsens inventering av områden med höga naturvärden. Bearbetad av Olle Jonsson 2015. (Ej närmare fältbesökt.)

Fältbesök av Ted von Proschwitz 2017.

Artlista: Murgröna, långsvingel, lundelm, skogsstarr, hässlebrodd, sårläka, blåsippa m.m.

Landsnäckor: busksnäcka, större barksnäcka (*Ena montana*, NT), bokskogssnäcka.

Rödlistade arter:

större barksnäcka (*Ena montana*, NT)

Nr. 002:65 Hårstorp-Vida Vättern

Naturvärdesklass: 1a

Naturvärdesbedömning: Nyckelbiotopkvalitet. Nyckelbiotop (N 4477-1995). Ingår i Natura 2000-nätverk (Vida Vättern, Nr. 507 i Ödeshögs naturvårdsprogram). Mycket skyddsvärd ur landsnäckefaunas synpunkt.

Beskrivning: Ett tallskogsbevuxet och brant berg. Inslag av lågväxande ask och ek på berghyllor. Nedanför branten finns en del oxel, ask, ek, alm och vildapel. Bland buskarna finns måbär, skogstry, berberis, nypon och fågelbär. Här är dessutom gott om död ved, kullfallna stammar av gran, björk, oxel m.m. Strandgrottor vid vattnet. Det mest anmärkningsvärda inslaget i floran är bergkårel, en i övrigt kustbunden växt som här växer i branten.

På klipporna nära vägen i öster växer en kalkpåverkad flora med bl.a. duvnäva, grusbräcka och glansnäva.

En värdefull lundbiotop med förekomst av större barksnäcka och bukspolsnäcka - mycket skyddsvärd.

Skydd: Strandskydd gäller. Området ingår i ett riksintresse för naturvården.

Alla skogsåtgärder i en nyckelbiotop är samrådspfiktiga.

Bibehållande av värden:

Referenser: Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätternstranden inom Ödeshögs Kommun. Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 33, 36. Skogsstyrelsen, Östergötlands distrikt. Nyckelbiotop N 4477-1995.

Databas för länsstyrelsens inventering av områden med höga naturvärden. Bearbetad av Olle Jonsson 2015. (Ej närmare fältbesökt.)

Fältbesök av Ted von Proschwitz 2017.

Artlista: Tall, oxel, ask (*Fraxinus excelsior*, EN), ek, alm (*Ulmus glabra*, CR), gran, björk, vildapel, måbär, skogstry, berberis, nypon, fågelbär, bergkårel, duvnäva, grusbräcka, glansnäva m.m.

Landsnäckor: större barksnäcka (*Ena montana*, NT), bukspolsnäcka (*Macrogastera ventricosa*, VU), mindre barksnäcka, klubbspolsnäcka, större skogsglanssnäcka.

Rödlistade arter:

Alm (*Ulmus glabra*, CR)

Ask (*Fraxinus excelsior*, EN)

större barksnäcka (*Ena montana*, NT)

bukspolsnäcka (*Macrogastera ventricosa*, VU)

Nr. 002:66 Vida Vättern

Naturvärdesklass: 1a

Naturvärdesbedömning: Naturvärdesobjektskvalitet. (Vida Vättern, Nr. 507 i Ödeshögs naturvårdsprogram). En mycket skyddsvärd lundbiotop med förekomst av bl.a. större barksnäcka (*Ena montana*, NT).

och bukspolsnäcka (*Macrogastera ventricosa*, VU) som höjer klassningen.

Beskrivning: Inslag av enstaka äldre alm och tall förekommer. Annars ung almskog. Rännilar och hållar finns, annars relativt flackt och delvis odlat långt tillbaka. Vätterstranden brant med skredärr.

Smalstammigt almbestånd med rikt inslag av hassel, starkt vattenöversilat.

Lundfaunan är rik med bl.a. större barksnäcka (*Ena montana*, NT) och bukspolsnäcka (*Macrogastera ventricosa*, VU), mindre barksnäcka, klubbspolsnäcka och större skogsglanssnäcka.

Skydd: Strandskydd gäller. Området ingår i ett riksintresse för naturvården.

Alla skogsåtgärder i en nyckelbiotop är samrådspfiktiga.

Bibehållande av värden: Skogen är naturskogsartad och naturvärdena utvecklas bäst om området lämnas orört.

Referenser: Skogsstyrelsen, Östergötlands distrikt. Nyckelbiotop N 303-1998.

Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätternstranden inom Ödeshögs Kommun. Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 33.

Databas för länsstyrelsens inventering av områden med höga naturvärden. Bearbetad av Olle Jonsson 2015.

Ted von Proschwitz 2017.

Artlista: Alm (*Ulmus glabra*, CR), tall, hassel. större barksnäcka (*Ena montana*, NT) och bukspolsnäcka (*Macrogastera ventricosa*, VU), mindre barksnäcka, klubbspolsnäcka och större skogsglanssnäcka.

Rödlistade arter:

Alm (*Ulmus glabra*, CR)

större barksnäcka (*Ena montana*, NT)

bukspolsnäcka (*Macrogastera ventricosa*, VU)

Nr. 002:67 Vida Vättern

Naturvärdesklass: 1a

Naturvärdesbedömning: Nyckelbiotop samt ingår i Natura 2000-nätverk (Vida Vättern, Nr. 507 i Ödeshögs naturvårdsprogram).

Beskrivning: En hamlad alm och 2 askar strax nedanför Vida Vättern. Grova stammar med håligheter.

Skydd: Strandskydd gäller. Området ingår i ett riksintresse för naturvården.

Alla skogsåtgärder i en nyckelbiotop är samrådspfiktiga.

Bibehållande av värden: Bör omhamlas.

Referenser: Skogsstyrelsen, Östergötlands distrikt. Nyckelbiotop N 303-1998.

Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätternstranden inom Ödeshögs Kommun.

Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 33

Databas för länsstyrelsens inventering av områden med höga naturvärden. Bearbetad av Olle Jonsson 2015.

Artlista: Alm (*Ulmus glabra*, CR), ask (*Fraxinus excelsior*, EN).

Rödlistade:

Alm (*Ulmus glabra*, CR)

Ask (*Fraxinus excelsior*, EN)

Nr. 002:68 Vida Vättern

Naturvärdesklass: 1a

Nyckelbiotop (N 303-1998) samt ingår i Natura 2000-nätverk (Vida Vättern, Nr. 507 i Ödeshögs naturvårdsprogram). Varierande terräng och trädsnitt Inslag av raviner, branter och brinkar. Mycket skyddsvärd ur landsnäckefaunas synpunkt.

Beskrivning: Almdominerad naturskogsartad skog med inslag av ask, lönn, ek, vårtbjörk, asp och fågelbär. Vid stranden finns inslag av oxel och gamla hasselbuskar. Inslag av hamlingsträd. På terrasser finns grova ekar i blandning med gran.

I områdets östra del finns ett par översilande bäckar som rinner över berget ner i en brant och slutar i en djupt nedskuren ravin. Det finns gott om riktigt gamla träd främst almar och en hel del död ved av olika lövträdslag. Här hittades 12 olika signalarter (mossor, lavar och kärlväxter) som indikerar höga naturvärden. För mer beskrivning och lista med arter se Nr. 507 i Ödeshögs naturvårdsprogram.

Värdefull lundbiotop med förekomst av större barksnäcka (*Ena montana*, NT), bukspolsnäcka (*Macrogastera ventricosa*, VU) och bokskogsnäcka.

Objektet har krympt i öster närmast riksettan p.g.a. utsiktshuggningar. Intill riksettan har en grupp handfull grova ekar nyligen huggits fram.

En körväg har byggts genom skogen till stranden och gett ganska stora erosionsskador och skador på äldre träd.

Skydd: Strandskydd gäller. Området ingår i ett riksintresse för naturvården.

Alla skogsåtgärder i en nyckelbiotop är samrådspfiktiga.

Bibehållande av värden: Frihugg gärna ekarna men lämna granar beväxta med murgröna.

Referenser: Nyckelbiotop N303-1998.

Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätternstranden inom Ödeshögs Kommun.

Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 33.

Databas för länsstyrelsens inventering av områden med höga naturvärden. Bearbetad av Olle Jonsson 2015.

Fältbesök av Ted von Proschwitz 2017.

Artlista: ask (*Fraxinus excelsior*, EN), lönn, ek, vårtbjörk, asp, fågelbär, oxel, hassel, gran, alm (*Ulmus glabra*, CR).

Landsnäckor: Klubbspolsnäcka, större skogsglansnäcka, bokskogsnäcka, bukspolsnäcka (*Macrogastera ventricosa*, VU) och större barksnäcka (*Ena montana*, NT).

Rödlistade arter:

Alm (*Ulmus glabra*, CR)

ask (*Fraxinus excelsior*, EN)

större barksnäcka (*Ena montana*, NT)

bukspolsnäcka (*Macrogastera ventricosa*, VU)

Nr. 002:69 Vida Vättern

Naturvärdesklass: 1a

Naturvärdesbedömning: Nyckelbiotopskvalitet. Nyckelbiotop (N 1328-2000).

Beskrivning: Mellan riksettan och E4 delvis betad hagmark med inslag av äldre åkrar men större delen kan klassas som lövängsrest med inslag av bergbranter och busklikta bryn.

Området har för några år sedan inventerats av Jens Johannesson (länsstyrelsen) och av Magnus Wadstein. Ådellövskog med dominans av ek. Vanlig är lind och även tall.

Trädslagsblandningen är emellertid stor med ask, björk, alm, fågelbär, rönn, apel, oxel, getapel, asp och gran. Artrikt buskskikt. Hamlingsträd är vanliga, särskilt lind men även ask, alm, ek och oxel. Grova träd är vanligast av ek men även lind och ask har flera grova trädindivider. Lodytor förekommer rikligt.

Skydd: Området ingår i ett riksintresse för naturvården.

Alla skogsåtgärder i en nyckelbiotop är samrådspfiktiga.

Bibehållande av värden: Betet bör bättras utanför åkrar. Frihugg några grova ekar. Skadade stammar bör stå kvar. Återhamla gärna fler träd.

Referenser: Skogsstyrelsen, Östergötlands distrikt. Nyckelbiotop N 1328-2000.

Databas för länsstyrelsens inventering av områden med höga naturvärden. Bearbetad av Olle Jonsson 2015.

Arter: Ek, lind, tall, ask (*Fraxinus excelsior*, EN), björk, alm (*Ulmus glabra*, CR), fågelbär, rönn, apel, oxel, getapel, asp, gran, porella, fällmossa, gryinig filtlav (*Peltigera collina*, NT), guldpuddrad spiklav, rosa skärelav (*Schismatomma pericleum*, NT), almlav (*Gyalecta ulmi*, VU), lönnlav.

Rödlistade arter:

ask (*Fraxinus excelsior*, EN)

alm (*Ulmus glabra*, CR)

almlav (*Gyalecta ulmi*, VU)

rosa skärelav (*Schismatomma pericleum*, NT)

gryinig filtlav (*Peltigera collina*, NT)

Nr. 002:70 Lussebo**Naturvärdesklass:** 1a**Naturvärdesbedömning:** Nyckelbiotopskvalitet (registrerat naturvärdesobjekt N 4476-1995). Lokalen hyser en mycket värdefull lundfauna med en mycket individrik förekomst av större barksnäcka och är därför mycket skyddsvärd. Området utgör ett av de botaniskt och zoologiskt allra artrikaste avsnitten utmed hela Vätterstranden.**Beskrivning:** Genom området rinner en bäck ner till hamnen som särskilt i övre delen bildar en markant bäckravin. Till objektet har även förts en samling med grova ekar och hasselrik mark intill riksettan. Bäckravinsens trädskikt domineras av klibbal, alm och ask.

Äldst är några grova hamlingsträd av ask och alm nära riksettan. Död ved finns även i ganska stor mängd i form av högstubbar och lågor av klibb- och gråal.

Landsnäckfaunan i området är väldigt rik. Den undersöktes 1948 av Hans Lohmander och alla arter antecknade har 2017 återfunnits av Ted von Proschwitz. Landsnäckfaunan består av större barksnäcka (*Ena montana*, NT) bukspolsnäcka (*Macrogastera ventricosa*, VU), bokskogssnäcka, klubbspolsnäcka och större skogsglanssnäcka.

Fältbesöksdata från 1950 visar en förekomst av mössnäckan (i bäcken) och tusenfotingen klotfoting (lövskogar).

Skydd: Strandskydd gäller. Området ingår i ett riksintresse för naturvården.**Bibehållande av värden:****Referenser:** Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätternstranden inom Ödeshögs Kommun. Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 32 Skogsstyrelsen, Östergötlands distrikt. Objekt med naturvärden N 4476-1995.

Databas för länsstyrelsens inventering av områden med höga naturvärden. Bearbetad av Olle Jonsson 2015.

Fältbesök av Ted von Proschwitz 2017.

Artlista: ek, hassel, ask (*Fraxinus excelsior*, EN), alm (*Ulmus glabra*, CR), klibbal, gråal, almlav (*Gyalecta ulmi*, VU), ramslök, tandrot, vätteros, blek laaterlav, gulvit blekspik (*Sclerophora pallida*, VU), traslav, slanklav, platt fjädermossa, grov, liten och piskbaronmossa, nästrot och gullpudra.Landsnäckefauna: större barksnäcka (*Ena montana*, NT) bukspolsnäcka (*Macrogastera ventricosa*, VU), bokskogssnäcka, klubbspolsnäcka, större skogsglanssnäcka.**Rödlistade arter:**ask (*Fraxinus excelsior*, EN)alm (*Ulmus glabra*, CR)almlav (*Gyalecta ulmi*, VU)gulvit blekspik (*Sclerophora pallida*, VU)större barksnäcka (*Ena montana*, NT)bukspolsnäcka (*Macrogastera ventricosa*, VU)**Nr. 002:71 Villhelmsro****Naturvärdesklass:** 1c**Naturvärdesbedömning:** Bäckens uppströms riksettan har naturvärdesobjektskvalitet. Objekt med naturvärden (N 1410-2000).**Beskrivning:** Loppet är här flackare och bäcken ej nerskuren i ravin. Ask, klibbal, ek, gran, alm, sälg och björk växer i området.

Av landsnäckorna påträffades mindre barksnäcka och större skogsglanssnäcka men ekdominansen gör denna lokal mindre intressant för dessa intressanta snäckarter. Norr om bäcken ligger en yngre ädellövdominerad skog/lund med välutvecklat buskskikt med hassel. Relativt rikligt med död ved.

Skydd: Strandskydd gäller den större delen av objektet. Området ingår i ett riksintresse för naturvärden.

Bibehållande av värden:

Referenser: Skogsstyrelsen, Östergötlands distrikt. Objekt med naturvärden N 1410-2000. Databas för länsstyrelsens inventering av områden med höga naturvärden. Bearbetad av Olle Jonsson 2015.

Fältbesök av Ted von Proschwitz 2017.

Arter: Ask (*Fraxinus excelsior*, EN), klibbal, ek, gran, alm (*Ulmus glabra*, CR), säl, björk, traslav, slanklav, porella, fällmossa, gelélavar, ruskalkmossa, piskbaronmossa, mindre barksnäcka, större skogsglanssnäcka.

Rödlistade arter:

Ask (*Fraxinus excelsior*, EN)

Alm (*Ulmus glabra*, CR)

Nr. 002:72 Stava

Naturvärdesklass: 1c

Naturvärdesbedömning: Nyckelbiotop (N 399-1998). Ett mindre brant parti har bedömts som visst naturvärde.

Beskrivning: Trappstegsformad brant intill E4. Gran, ek, alm, tall och lind förekommer. Rikligt av död ved, mest gran.

Skydd: Strandskydd gäller den södra delen. Alla skogsåtgärder i en nyckelbiotop är samrådspliktiga.

Bibehållande av värden:

Referenser: Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätternstranden inom Ödeshögs Kommun. Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987.

Skogsstyrelsen, Östergötlands distrikt. Nyckelbiotop N 399-1998.

Databas för länsstyrelsens inventering av områden med höga naturvärden. Bearbetad av Olle Jonsson 2015.

Artlista: Gran, ek, alm (*Ulmus glabra*, CR), tall, lind, traslav, klippfrullania, porella, fällmossa, grov fjädermossa (ej kollat reg. arter).

Rödlistade arter:

alm (*Ulmus glabra*, CR)

Nr. 002:73 Blåport

Naturvärdesklass: 1a

Naturvärdesbedömning: Nyckelbiotop (N 398-1998).

Beskrivning: Öster om vägen finns barrskogsbevuxna berg med svåråtkomliga och imponerade branter. Bergen är i huvudsak tallbevuxna med inslag av oxel, ask och ek. Enstaka lindar finns. Förekomsten av gamla träd, grov död ved och hänglavar är stor.

Västbranten är av mer fattig karaktär med stort tallinslag. I hela området finns ett relativt stort lövinslag, av såväl triviala som ädla lövträd. Troligen rik förekomst av rödlistade kryptogamer och evertebrater.

Floran är fläckvis lundartad. På terrassliknande avsatser i sluttningen finns här skogsbingel, trolldruva, blåsippa och skogsvicker.

Källpåverkade partier finns.

Skydd: Strandskydd gäller den västra delen. Området ingår i ett riksintresse för naturvärden. Alla skogsåtgärder i en nyckelbiotop är samrådspliktiga.

Bibehållande av värden:

Referenser: Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätternstranden inom Ödeshögs Kommun. Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 17.

Skogsstyrelsen, Östergötlands distrikt. Nyckelbiotop N 398-1998.

Databas för länsstyrelsens inventering av områden med höga naturvärden. Bearbetad av Olle Jonsson 2015.

Artlista: Oxel, ask (*Fraxinus excelsior*, EN), ek, lind, svart trolldruva, svart praktbagge, västlig hakmossa, skogsbingel, trolldruva, blåsippa och skogsvicker.

Hasselsnok (*Coronella austriaca*, VU).

Rödlistade arter:

Ask (*Fraxinus excelsior*, EN)

Hasselsnok (*Coronella austriaca*, VU)

Nr. 002:74 Blåport

Naturvärdesklass: 1b

Naturvärdesbedömning: Naturvärdesobjektskvalitet (inom en registrerad nyckelbiotop N 398-1998).

Beskrivning: Öster om vägen finns barrskogsbevuxna berg med svåråtkomliga och imponerade branter. Bergen är i huvudsak tallbevuxna med inslag av oxel, ask och ek. Enstaka lindar finns. Gammal barrskog. Gamla tallar finns men mängden grov död ved är liten.

Floran är fläckvis lundartad. På terrassliknande avsatser i sluttningen finns här skogsbingel, trolldruva, blåsippa och skogsvicker.

Skydd: Strandskydd gäller den västra delen. Området ingår i ett riksintresse för naturvärden. Alla skogsåtgärder i en nyckelbiotop är samrådspliktiga.

Bibehållande av värden:

Referenser: Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätternstranden inom Ödeshögs Kommun. Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 17.

Skogsstyrelsen, Östergötlands distrikt. Nyckelbiotop N 398-1998.

Databas för länsstyrelsens inventering av områden med höga naturvärden. Bearbetad av Olle Jonsson 2015.

Artlista: Oxel, ask (*Fraxinus excelsior*, EN), ek, lind, tall, skogsbingel, blåsippa och skogsvicker.

Rödlistade arter:

Ask (*Fraxinus excelsior*, EN)

Nr. 002:75 Stava

Naturvärdesklass: 1a

Naturvärdesbedömning: Nyckelbiotop (N 389-1998). Ädellövskog i bäckravin.

Kalkpåverkad flora och rik landfauna med bl.a. större barksnäcka (NT) och bukspolsnäcka (VU) som gör biotopen mycket skyddsvärd.

Beskrivning: Nedanför vägen bildar bäcken som rinner genom området en ravin ner mot Vättern. Trädskiktet består av gråal, alm, ask och gran. Inslag av gamla hamlade almar och

askar. En örtrik markvegetation med ramslök, skogsbingel, skogsstarr, lundelm, hässleklocka m.m. men även långsvingel och sloknunneört.

Norr om bäckmyningen nära Vättern bildar framsipprande kalkhaltigt vatten fuktiga översilningsmarker i slutningen. Här växer källklomossa, lundskafting och skärmstarr. I bäcken finns bäcklav.

En äldre kvarnbyggnad (sommarhus) finns nära vägen (egen fastighet) i området.

Utsiktsröjning/gallring i nyckelbiotopen utanför fritidshusfastigheten i bäckravinen har skett nyligen (2015), så att träd- och buskskiktet har utglesats och ädellövravmiljön skadats för arter som kräver hög luftfuktighet, t.ex. större barksnäcka. Även schaktning har skett utanför tomtgräns i nyckelbiotop för uteplats. Trots att biotopen är så starkt kulturpåverkad finns här Stava-områdets största kvarvarande bestånd av bukspolsnäcka och är därför mycket skyddsvärd.

Skydd: Strandskydd gäller. Området ingår i ett riksintresse för naturvården.

Alla skogsåtgärder i en nyckelbiotop är samrådspliktiga.

Bibehållande av värden:

Referenser: Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätternstranden inom Ödeshögs Kommun. Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 19.

Skogsstyrelsen, Östergötlands distrikt. Nyckelbiotop N 389-1998.

Databas för länsstyrelsens inventering av områden med höga naturvärden. Bearbetad av Olle Jonsson 2015.

Fältbesök av Ted von Proschwitz 2017.

Artlista: gråal, alm (*Ulmus glabra*, CR), ask (*Fraxinus excelsior*, EN) och gran, ramslök, skogsbingel, skogsstarr, lundelm, långsvingel, sloknunneört, källklomossa, lundskafting och skärmstarr, bäcklav, bäckbräsma, lundbräsma, tuffmossor, kirskaål.

Landsnäckor: större barksnäcka (*Ena montana*, NT) bukspolsnäcka (*Macrogastera ventricosa*, VU), bokskogsnäcka, klubbspolsnäcka, större skogsglansnäcka.

rödlistade arter:

ask (*Fraxinus excelsior*, EN)

alm (*Ulmus glabra*, CR)

större barksnäcka (*Ena montana*, NT)

bukspolsnäcka (*Macrogastera ventricosa*, VU)

Nr. 002:76 Stava

Naturvärdesklass: 1b

Naturvärdesbedömning: Naturvärdesobjektskvalitet. Klassningen motiveras av närheten till områden med väldigt höga naturvärden (Nr. 002:75, 77, 78).

Beskrivning: Relativt gammal tallskog. Grov död ved saknas.

Här växer tallskog med inslag av gran.

På klippor och i branter nära stranden växer bitvis rik stäppängsflora med bl.a. kungsmymta, färgmåra, backskafting och bergkärel.

Skydd: Strandskydd gäller. Området ingår i ett riksintresse för naturvården.

Bibehållande av värden:

Referenser: Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätternstranden inom Ödeshögs Kommun. Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 20

Databas för länsstyrelsens inventering av områden med höga naturvärden. Bearbetad av Olle Jonsson 2015.

Artlista: Tall, gran, kungsmymta, färgmåra, backskafting, bergkärel, m.m.

Rödlistade arter: -

Nr. 002:77 Stava

Naturvärdesklass: 1a

Naturvärdesbedömning: Nyckelbiotopskvalitet (största delen ingår 3 nyckelbiotoper: N 4475-1995, N 302-1998, N 310-1998).

Beskrivning: Till största delen igenvuxen löväng med ett stort inslag av gamla hamlade träd. I nedre delen finns bitvis istället för hamlade träd en ädellövskogsbevuxen brant.

Nyckelbiotop.

Viss negativ påverkan i norra delen.

Områdets beskrivning från norr till söder.

Nyckelbiotop N 4475-1995. I norra delen, nära stranden finns ädellövskog som består av alm, ek, lönn och ask. Inslag av björk, asp, rönn, oxel, gråal. Grova träd förekommer av lind, ek, alm, ask och björk. Rik lundflora med bl.a. lundslok, skogsstarr, skogsbingel, vätteros, hässleklocka, lundelm och myskmadra. På klippor vid stranden växer färgmåra, blodnäva och backtimjan.

Del som ingår i nyckelbiotop N 302 – 1998 är en bergbrant med ask, alm, lönn och gamla grova lindar.

Lundväxter: lundslok, lundelm, glansnäva.

Del som ingår i nyckelbiotop N 310-1998 och resten av området i söder: Ett ädellövskogsområde som domineras av ask, ek, alm och lönn. I bergkanter finns en del lind.

Här är gott om hamlade askar och almar särskilt i östra kanten nära åkrarna.

En rik artflora med bl.a. lundslok, murgröna, skogsbingel, lundbräsma, hasslebrodd och vispstrarr.

Området utnyttjades förr som en slåtteräng (1791).

Skydd: Strandskydd gäller. Området ingår i ett riksintresse för naturvården.

Alla skogsåtgärder i en nyckelbiotop är samrådspliktiga.

Bibehållande av värden: Bör öppnas upp och både ny- och omhamlas samt betas.

Referenser: Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätternstranden inom Ödeshögs Kommun. Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 20, 32.

Skogsstyrelsen, Östergötlands distrikt. Nyckelbiotop N 4475-1995.

Skogsstyrelsen, Östergötlands distrikt. Nyckelbiotop N 302-1998.

Skogsstyrelsen, Östergötlands distrikt. Nyckelbiotop N 310-1998.

Databas för länsstyrelsens inventering av områden med höga naturvärden. Bearbetad av Olle Jonsson 2015.

Artlista:

Vitskivlav, blek kraterlav (*Gyalecta flotowii*, VU), alm (*Ulmus glabra*, CR)lav (*Gyalecta ulmi*, VU), murgröna,

västlig hakmossa, brunskaftad blekspik (*Sclerophora farinacea*, VU).

Nyckelbiotop N 4475-1995: alm (*Ulmus glabra*, CR), ek, lönn, ask (*Fraxinus excelsior*, EN), lind, björk, asp, rönn, oxel, gråal, ramslök, lundslok, skogsstarr, skogsbingel, vätteros, hässleklocka, storrams, lundelm, myskmadra, färgmåra, blodnäva, backtimjan (*Thymus serpyllum*, NT).

Nyckelbiotop N 302-1998: ask (*Fraxinus excelsior*, EN), alm (*Ulmus glabra*, CR), lönn, lind, lundslok, lundelm, glansnäva.

Nyckelbiotop N 310-1998: ask (*Fraxinus excelsior*, EN), ek, alm (*Ulmus glabra*, CR), lind, lönn, lundslok, murgröna, skogsbingel, lundbräsma, hasslebrodd, vispstrarr.

Rödlistade arter:

alm (*Ulmus glabra*, CR)

ask (*Fraxinus excelsior*, EN)

blek kraterlav (*Gyalecta flotowii*, VU)

almlav (*Gyalecta ulmi*, VU)

brunskaftad blekspik (*Sclerophora farinacea*, VU)
backtimjan (*Thymus serpyllum*, NT)

Nr. 002:78 Stava

Naturvärdesklass: 1a

Naturvärdesbedömning: Nyckelbiotop (N 310-1998).

Beskrivning: Impedimentartad barrskog mot stranden. Inslag av gamla träd och grov död ved.

Här växer tallskog med inslag av gran.

På klippor och i branter nära stranden växer bitvis rik stäppängsflora med bl.a. kungsmymta, färgmåra, backskafting och bergkårel.

Skydd: Strandskydd gäller. Området ingår i ett riksintresse för naturvården.

Alla skogsåtgärder i en nyckelbiotop är samrådspiktiga.

Bibehållande av värden:

Referenser: Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätternstranden inom Ödeshögs Kommun. Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 20.

Skogsstyrelsen, Östergötlands distrikt. Nyckelbiotop N 310-1998.

Databas för länsstyrelsens inventering av områden med höga naturvärden. Bearbetad av Olle Jonsson 2015.

Artlista: Ask (*Fraxinus excelsior*, EN), ek, alm (*Ulmus glabra*, CR), lind, lönn, tall, gran, lundslok, murgröna, skogsbingel, lundbräsma, hasslebrodd, vispstrarr, kungsmymta, färgmåra, backskafting, bergkårel, m.m.

Rödlistade arter:

alm (*Ulmus glabra*, CR)

ask (*Fraxinus excelsior*, EN)

Nr. 002:79 Stava

Naturvärdesklass: 1b

Naturvärdesbedömning: Delvis nyckelbiotopskvalitet men större delen med naturvärdeskaraktär.

Beskrivning: E4 avgränsar i öster och riksettan i väster en hägnad för nötbete. Ädellövskog dominerar men i söder glesnar trädskiktet med solitära grova ekar. Närmast riksettan finns fuktiga partier där triviallöv bitvis dominerar. Slutningen mot E4 är blockrik. Mindre branter förekommer genom hela området i östra delen. Mest markant är branten mot sommarstugor i söder. I branterna växer de äldsta träden, främst tidigare hamlad lind men också senvuxen ek med inslag av död ved vilket ger dessa delar nyckelbiotopskvalitet. Trädskiktet är f.ö. ganska ungt och bitvis genomgallrat men ändå förhållandevis tätt för att vara en beteshage. I de flackare partierna finns bitvis öppen gräsmark, delvis äldre åkertegar. Grässvålar med ängsflora förekommer här. F.ö. finns lite hållmarkstorräng på krönet till branten med oxel ovan sommarstugor.

Det unga trädskiktet närmast riksettan gallras för att ge ängsfloran större utrymme.

Två hamlade lindar som står i en liten rasbrant nära E4 består en nyckelbiotop. Återhamling nödvändig för att undvika fläkning vilket drabbat andra lindar längre norrut utefter samma brant nära riksettan.

Skydd: Den större delen av området ingår i ett riksintresse för naturvården.

Alla skogsåtgärder i en nyckelbiotop är samrådspiktiga.

Bibehållande av värden: Återhamling av lindar i en nyckelbiotop.

Referenser: Skogsstyrelsen, Östergötlands distrikt. Nyckelbiotop N 1413-2000.

Databas för länsstyrelsens inventering av områden med höga naturvärden. Bearbetad av Olle Jonsson 2015.

Artlista: Ek, stor blåklocka, nässelklocka, gullviva, prästkrage, äkta johannesört, rödkämpar, buskviol, brudbröd, rödblåra, glansnäva, blåsipppa, stinksyska, lungört, lundbräsma, långsvingel, skogsbingel, lind, ask (*Fraxinus excelsior*, EN), alm (*Ulmus glabra*, CR), scharlakansröd vaxing, fällmossa (rikligt), klippfrullania, platt fjädermossa, guldlockmossa, stenporella, grov fjädermossa, snöbollslav, rosa skärelav (*Schismatomma pericleum*, NT), grymig filtlav (*Peltigera collina*, NT), mjölig klotterlav.

Rödlistade arter:

alm (*Ulmus glabra*, CR)

ask (*Fraxinus excelsior*, EN)

rosa skärelav (*Schismatomma pericleum*, NT)

grymig filtlav (*Peltigera collina*, NT)

Nr. 002:80 Krokbenten

Naturvärdesklass: 1c

Naturvärdesbedömning: Naturvärdesobjekt. Närmast Vätterstranden omges en i ravinen skuren liten bäck av grov alm.

Beskrivning: Genom området rinner en bäck ner till hamnen som särskilt i övre delen bildar en markant bäckravin. Nyligen genomgallrat varvid många grova träd och hålträd avverkat och en gles ridå återstår utöver rikligt med stubbskott vid sidan av buskar som nypon, olvon och hassel. Ovan ravinen ingår små bitar av äldre åkrar som åtminstone tidigare har slagits. Idag sker hävden med bete. Betetrycket i ravinen är obetydligt. Sydligaste delen saknar helt träd och hävd.

Fältbesöksdata från 1950 visaren förekomst av mössnäcka (i bäcken).

Skydd: Strandskydd gäller. Området ingår i ett riksintresse för naturvården.

Bibehållande av värden:

Referenser: Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätterstranden inom Ödeshögs Kommun. Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 32.

Databas för länsstyrelsens inventering av områden med höga naturvärden. Bearbetad av Olle Jonsson 2015.

Artlista: Alm (*Ulmus glabra*, CR), nypon, olvon och hassel, stor blåklocka, hässleklocka, rödblåra, stinksyska, lundelm, sommarfibbla (*Leontodon hispidus*, NT), ängshavre, piskbaronmossa, fällmossa, mössnäcka.

Rödlistade arter:

alm (*Ulmus glabra*, CR)

sommarfibbla (*Leontodon hispidus*, NT)

Nr. 002:81 Grännavägen Blå Grind

Naturvärdesklass: 1b

Naturvärdesbedömning: Nyckelbiotopklass.

Beskrivning: Ädellövskog med karaktär av ek-hassellund i brant med avsats nedanför krönet mot hagmarksbete. Äldre träd dominerar och inslag av gammal hassel. I norr har dessa dock avverkat för att främja utsikten från krönet?

Markfloran domineras av örter, främst blåsipppa. En del skrot har tippats utför branten men dessa får betecknas som gamla synder från riksettans storhetstid.

Skydd:

Bibehållande av värden:

Referenser: Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätterstranden inom Ödeshögs Kommun. Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 45
Databas för länsstyrelsens inventering av områden med höga naturvärden. Bearbetad av Olle Jonsson 2015.

Artlista: Hassel, ek, blåsippa, scharlakansvaxing (*Hygrocybe punicea*, NT), blodvaxskivling, honungsvaxskivling, grå kamskivling.

Rödlistade arter:

Scharlakansvaxing (*Hygrocybe punicea*, NT)

Nr. 002:82 Grännavägen Blå Grind

Naturvärdesklass: 1b

Naturvärdesbedömning: Nyckelbiotopskvalitet.

Beskrivning: Vätterstranden nedanför långsmal åker utgörs av en låg rasbrant klädd med ädellövskog. Ask, alm, lind och lönn omväxlar. Flera grova gamla hamlade almar förekommer. Närmast klapperstranden bitvis med gråal som dominerande trädslag. Hassel och try rikliga inslag. Mindre vägar dragna och trappor byggda genom branten för att nå båt- och badplatser. I söder har trädsiktet genomhuggits, sannolikt för att främja utsikten från permanentat fritidshus.

Hamling har skett i början av 2000-talet och bör återhamlas för att undvika smittspridning av almsjuka.

Skydd: Strandskydd gäller. Området ingår i ett riksintresse för naturvården.

Bibehållande av värden:

Referenser: Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätterstranden inom Ödeshögs Kommun. Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 45.
Databas för länsstyrelsens inventering av områden med höga naturvärden. Bearbetad av Olle Jonsson 2015.

Artlista: Hässleklocka, underviol, myskmadra, alm (*Ulmus glabra*, CR), ask (*Fraxinus excelsior*, EN), lind, lönn, hassel, grov baronmossa, platt fjädermossa.

Rödlistade arter:

Alm (*Ulmus glabra*, CR)

Ask (*Fraxinus excelsior*, EN)

Nr. 002:83 Grönäng

Naturvärdesklass: 1b

Naturvärdesbedömning: Naturvärdesobjektskvalitet. Objekt med naturvärden N 313-1998 (norra och mitten delen av området) och nyckelbiotop N 311 – 1998 (nästan hela södra delen).

Beskrivning: Talldominerat skogsbeta med gott om hållinslag (objekt med naturvärden).

Genomgången i sin helhet med undantag för Vätterstranden. Nordvästhorneret håller ej nyckelbiotopskvalitet (med ett undantag - se nedan). Finast i västra, starkaste slutningen med lövinslag och i sänkor med mer död ved.

Ett bergigt och till största delen tallskogsbevuxet område. Mellan bergryggarna finns på öppna fläckar betesväxter som t.ex. svartkämpar, gullviva, smultron och smörblommor.

Södra delen (nyckelbiotop): Vätterstranden, bergbrant med ädellövskog samt i öster löv- och hassellund som delvis betas. De obetade delarna i söder var ej redovisade som naturvärdesobjekt av skogsstyrelsen. Ädellövskog som domineras av ek men rikt inslag av ask, oxel och någon gammal hamlad lind.

En rik lundflora: hassellundar med rikligt av sårlåka, hässleklocka, blåsippa, skogsstarr, trolldruva m.m.

Skydd: Strandskydd gäller. Området ingår i ett riksintresse för naturvärden.

Alla skogsåtgärder i en nyckelbiotop är samrådspfiktiga.

Bibehållande av värden:

Referenser:

Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätternstranden inom Ödeshögs Kommun.

Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 45, 47.

Skogsstyrelsen, Östergötlands distrikt. Nyckelbiotop N 311-1998.

Skogsstyrelsen, Östergötlands distrikt. Objekt med naturvärden N 313-1998.

Databas för länsstyrelsens inventering av områden med höga naturvärden. Bearbetad av Olle Jonsson 2015.

Artlista: Tall, svartkämpar, gullviva, smultron, smörblomma; ek, ask (*Fraxinus excelsior*, EN), oxel, hassel, lind, hässleklocka, sårläka, svart trolldruva.

Rödlistade arter:

Ask (*Fraxinus excelsior*, EN)

Nr. 002:84 Nubbebo (Ugglebo)

Naturvärdeklass: 1c

Naturvärdesbedömning: Utvecklingsmark utan höga naturvärden. Delar av området ingår dock i en nyckelbiotop (N 314-1998) och objekt med höga naturvärden (N 313-1998).

Områdets position i Vätternstranden med närliggande områden med höga (Nr. 002:51, Nr. 002:83) och väldigt höga naturvärden (Nr. 002:60) motiverar klassningen.

Beskrivning: Blandskog av varierande karaktär. Närmast nedan ett boningshus växer främst tall och oxel i en brant sluttning. Närmast Vättern medelålders barrblandbestånd, planterad ca 60-tal. Lövinslaget utgörs av asp och björk. Vid en brantfot står en äldre flerstammig lind. Öppna klipptorrängar på krönet till Vätternstranden. Kala klippor omger ett äldre fritidshus nära utskjutande udde. En bred nydragen väg leder dit från boningshuset.

Skydd: Alla skogsåtgärder i en nyckelbiotop är samrådspfiktiga.

Bibehållande av värden:

Referenser:

Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätternstranden inom Ödeshögs Kommun.

Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 47, 49.

Skogsstyrelsen, Östergötlands distrikt. Objekt med naturvärden N 313-1998.

Skogsstyrelsen, Östergötlands distrikt. Nyckelbiotop N 314-1998.

Databas för länsstyrelsens inventering av områden med höga naturvärden. Bearbetad av Olle Jonsson 2015.

Artlista: Tall, oxel, asp, björk, lind, sårläka, blodnäva, bergmynta, gullviva, fällmossa, gullockmossa, platt fjädermossa.

Rödlistade arter: -

Nr. 002:85 Hårstorp

Naturvärdeklass: 1c

Naturvärdesbedömning: Naturvärdesobjekt.

Beskrivning: I öster talldominerat äldre bergbundet bestånd med inslag av senvuxen äldre ek. Även senvuxna granar har särskilda värden. Äldsta tallen ca 300 år. Mot E4 i öster bitvis branter. I väster talrika smärre vattenhål och sumpskog med klippal på socklar. Små branter

med äldre grova ekar. Här är trädslagvariationen större med fler lövträdsarter. Bitvis gott om död ved.

Skydd:

Bibehållande av värden: Frihugg gärna ekar från gran.

Referenser: Databas för länsstyrelsens inventering av områden med höga naturvärden. Bearbetad av Olle Jonsson 2015.

Artlista: Tall, klibbal, ek, gran, honungsvaxskivling, mindre hackspett (*Dendrocopos minor*, NT).

Rödlistade arter:

mindre hackspett (*Dendrocopos minor*, NT)

Nr. 002:86 Hårstorp

Naturvärdesklass: 1c

Naturvärdesbedömning: Nyckelbiotopskvalitet.

Beskrivning: Nära E4 finns en blandskog med inslag av grova gamla hamlade askar. Tall, ask och ek dominerar trädsiktet som även bjuder på stort inslag av bärande lövträd. Rikligt med rösen gränsar i söder och väster mot granplantering och visar att här var tidigare odlad mark. Hamlade gamla askar är i många fall döda eller döende. Få vitala träd. Hassel bildar ibland stora buskage med inslag av död ved.

Skydd:

Bibehållande av värden: Frihugg en del av askarna från angränsande barrträd.

Granplanteringen i söder bör begränsas och helst ersättas med löv.

Referenser: Databas för länsstyrelsens inventering av områden med höga naturvärden. Bearbetad av Olle Jonsson 2015.

Artlista: Gullviva, ask (*Fraxinus excelsior*, EN), alm (*Ulmus glabra*, CR), fällmossa, guldockmossa, gulvit blekspik (*Sclerophora pallida*, VU), blek kraterlav (*Gyalecta flotowii*, VU), vitskivlav.

Rödlistade arter:

Ask (*Fraxinus excelsior*, EN)

Alm (*Ulmus glabra*, CR)

gulvit blekspik (*Sclerophora pallida*, VU)

blek kraterlav (*Gyalecta flotowii*, VU)

Nr. 002:87 Hårstorp

Naturvärdesklass: 1a

Naturvärdesbedömning: Nyckelbiotopsklass, bitvis naturvärdesobjekt. Stort och mångformigt objekt där lövskog dominerar.

Beskrivning: Kuperat med talrika hällar och små branter. Alsumpskogar både av översilningstyp och mer stagnant vatten med socklar. Ek är annars det mest spridda trädslaget och bitvis helt dominerande. Ask förekommer mer sparsamt. Enstaka äldre träd, bl.a. en hamlad stam i väggkanten. I norra delen noterades grova träd av björk, gran, asp och tall. I högre delar är ofta tall viktig beståndsdel. Branter har här inslag av mycket gamla träd. Även senvuxen ek av hög ålder finns. Busksiktet bjuder på rikligt med hassel, även gamla omfångsrika buskage med död ved. Mindre del i öster har påverkats av gallring under senare år men f ö ligger avverkningar långt tillbaka i tiden. Markfloran är på många håll rik med lundflora, även i högre delar.

Referenser: Databas för länsstyrelsens inventering av områden med höga naturvärden. Bearbetad av Olle Jonsson 2015.

Artlista: Ek, ask (*Fraxinus excelsior*, EN), hassel, strävlost, lundskafting, storrams, kornig nållav, gulnål, långsvingel, trolldruva, gullviva, sårläka, lungört, skogsstarr, alm (*Ulmus glabra*, CR), m.m.

Rödlistade arter:

Ask (*Fraxinus excelsior*, EN)
alm (*Ulmus glabra*, CR)

Nr. 002:88 Hårstorp

Naturvärdesklass: 1b

Naturvärdesbedömning: Naturvärdesobjekt. Norra delen objekt med naturvärden (N 1234-2000).

Beskrivning: Barrdominerat och kuperat. Tallrika sprickdalar och branter. Lövinslaget är stort där svackor ofta domineras av klibbal men även högre i terrängen förekommer ek och annat ädellöv. Inslag av död ved, lågor och torrträd förekommer.

Skydd: Den större delen av området ingår i ett riksintresse för naturvärden

Bibehållande av värden:

Referenser: Skogsstyrelsen, Östergötlands distrikt. Objekt med naturvärden N 1234-2000. Databas för länsstyrelsens inventering av områden med höga naturvärden. Bearbetad av Olle Jonsson 2015.

Artlista: Tall, klibbal, ek, fjälltaggsvamp, zontaggsvamp, svavelriskä.

Rödlistade arter: -

Nr. 002:89 Hårstorp

Naturvärdesklass: 1a

Naturvärdesbedömning: Nyckelbiotopskvalitet (inte registrerad). Värdefullt och vackert kulturlandskap. Rika lundmiljöer med krävande flora.

Beskrivning: Ädellövmiljöer kring de öppna delarna närmast bebyggelsen innehåller talrika hamlade träd, främst ask. Hamling har skett på många träd in på 2000-talet. Vitaliteten nedsatt hos många och flera döda. Norrut finns också rikligt med lind i små branter och bland dessa finns en del som har hamlats fast längre tillbaka i tiden. I söder har även bete förekommit under senare år men har sedan en tid upphört. Närmast E4 finns även grova ekar, torrträd och ängsflora kvar. Husgrunder och syrenbuskage vittnar om boplats. Barrinslaget ökar gradvis i norr och ädellövet minskar samtidigt i utbredning. I nordväst finns upplag och nydragen väg.

Skydd: Västra området ingår i ett riksintresse för naturvärden.

Bibehållande av värden: Återinför gärna bete i söder och håll hamlade askar fria från lövuppslag. Frihugg jätteek norr om åkermark.

Referenser: Wadstein Magnus. Naturvårdsinventering av Vätternstranden inom Ödeshögs Kommun. Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen, 1987. Obj. 37.

Databas för länsstyrelsens inventering av områden med höga naturvärden. Bearbetad av Olle Jonsson 2015.

Artlista: Storrams, trolldruva, ängshavre, gullviva, johannesört, svinrot, rödklint, ask (*Fraxinus excelsior*, EN), alm (*Ulmus glabra*, CR), lind, ek, guldlockmossa, fällmossa, klippfrullania, piskbaronmossa, liten baronmossa, stenporella, platt fjädermossa, svartöra (*Auricularia mesenterica*, NT), almdyna (*Hypoxylon vogesiacum*, VU), vitbrun vaxskivling, gyllenskipling, grå kamskipling, traslav, almlav (*Gyalecta ulmi*, VU), blek kraterlav (*Gyalecta flotowii*, VU), gulvit blekspik (*Sclerophora pallida*, VU), lönnlav, slanklav, rosa skärelav (*Schimatomma pericleum*, NT), brun nållav, vitskiplav.

Rödlistade arter:

ask (*Fraxinus excelsior*, EN)

alm (*Ulmus glabra*, CR)

almlav (*Gyalecta ulmi*, VU)

svartöra (*Auricularia mesenterica*, NT)

almdyna (*Hypoxylon vogesiacum*, VU)

blek kraterlav (*Gyalecta flotowii*, VU)

gulvit blekspik (*Sclerophora pallida*, VU)

rosa skärelav (*Schismatomma pericleum*, NT)